

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

The largest Slovenian Daily in
the United States.

Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 221. — ŠTEV. 221.

NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 21, 1922. — ČETREK, 21. SEPTEMBRA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

SMIRNA JE IZROČENA KUGI IN LAKOTI

Četrtr milijona ljudi v Smirni potrebuje živil in število bo v enem tednu še enkrat večje. — Turški naciona-
lizem je razvnet, in Turki hočejo deportirati vse Gr-
ke in Armence. — Grozne katastrofe sta krivi obe
stranki.

Poroča Mark O. Prentiss.

Carigrad, Turčija, 19. septembra. — Dospel sem sem-
kaj na krovu rušilca Litehfield s 500 begunskimi sirotami
iz Smirne. Spoznal sem, da je civilno prebivalstvo v Ca-
rigradu skrajno nervozno in panično. Pretirane povesti
le še povečujejo nevarnost resnih zmed, ko prihaja turška
armada vedno bližje.

Razmere v Smirni so vedno
bolj strašne. Neko nepotrjeno po-
ročilo, ki je prišlo iz sicer zanes-
ljivega vira, pravi, da je izbruh-
nila tam kuga. Vrnil se bom tja-
kaj, da preiščem stvar.

Videl sem turške straže, ki so
odvažale na tisoče beguncev v
nerodovitno in opustošeno grič-
vito ozemlje v notranjosti. Urad-
niki ponavljajo neprestano, da so
Grki in Armenci nezaželeni ter
zahtevajo njih deportacijo. Tur-
ki tudi nečejo ameriških vzgoj-
nih in misijonarskih delavcev.

Vseposod lahko opazite iz-
bruh skrajnega nacionalističnega
duha. Največji srd se obrtača
proti Angležem.

Požig Smirne bo spadal med
največje svetovne tragedije, in
zgodovinarji bodo najbrž razde-
lili odgovornost za ta požig med
obe prizadeti stranki. Grki so
namreč obožovali civiliste in sled-
nji so streljali na Turke iz zase-
de toliko časa, da niso mogli tur-
ski častniki še nadalje kontrolir-
ati svojih ljudi. Častniki so na-
peli vse sile, da ohranijo red ter
vzdrže rekord miroljubne okupa-
cije mesta.

Prizori na vodni fronti v sredo
in četrtek se rogajo vsakemu opi-
su. Višek muk in agonije je bil
dosežen zvečer ter je trajal več
kot dvanajst ur. Četrtr milijona iz-
stradanih, umirajočih ljudi se je
gnetlo tik ob vodi in ogenj se je
blizal v ozadju. Vsi so bili pre-
pričani, da stoji Turki na obeh
straneh s strojnimi puškami in
da je kavalerija pripravljena na
naskok. Kričanje in stokanje lju-
di ste lahko slišali daleč ven na
morje. Na stotine jih je padlo ali
pa prostovoljno skočilo v vodo.

Osebnem sem uveljavil preiskavo
ker nisem mogel najti ničesar, kar
bi bilo slonično organiziranemu ma-
sakru vojaštva.

Tragične paradokse sem opazil
vsako uro. Tekom nekega kritič-
nega trenutka, ko je skušala
ljudska množica potisniti par
ameriških mornarjev v morje v
namenu, da se polasti naših čol-
nov, se mi je približal neki ele-
gantnejši turški častnik ter me
pozdravil. Govoril je perfektno
angleški.

— Ali vam morem kaj poma-
kati? — je vprašal.

— Gotovo, — sem odvrnil.

Na njegovo povelje je takoj
nato ducat turških vojakov potis-
nilo ljudsko drhal nazaj ter nas
rešil iz kritičnega položaja. Čast-
nik je še enkrat pozdravil ter dal
izraza upanja, da se bova še se-
stala v bolj prijetnih okolišči-
nah.

USTRAJEN STAREC.

Utica, N. Y., 20. septembra. —
Tri in osemdeset let stari Edvard
Weston, ki potuje peš iz Buffala
v New York, je dospel včeraj zve-
čer semkaj, moker do kože, ker
je prehodil trideset milj v dežju.
Stavljeni program je dosedaj
prekosil za celih štiri in dvajset
ur. Jutri bo odšel naprej in sicer
le do Herkimerja, na razdaljo 16
milj.

ROJAKI, NAROČAJTE SE
NA "GLAS NARODA" NAJ-
VEČJI SLOVENSKE DNEV-
NIK V ZDR. DRŽAVAH

HARDING JE VETIRAL BONUS PREDLOGO

Kljub temu pa jo bo poslan-
ska zbornila najbrž zopet
sprejela. — Senat razdvo-
jen v tem vprašanju.

Washington, D. C., 20. sept. —
Predsednik Harding je včeraj ve-
tiral predlogo za vojaški bonus.
Ko je vrnil kongresu predlogo
brez svojega podpisa, je v daljši
poslanici obrazložil razloge, ki so
ga napolnili, da ni odobril sklenje-
ne odredbe. Kot glavni vzrok je
navedel pomanjkanje določbe za
pokritje tozadevnih stroškov,
zvezanih z izplačevanjem bonusa.
Predsednik je opozoril prav po-
sebno na dejstvo, da ni kongres
sprejel njegovega priporočila ter
ujeljavil prometnega davka.

Ko so pričitali v poslanski
zbornici poslanice predsednika,
je bilo čuti le sempatim nekaj o-
dobranja. Republikanski voditelj
Mondell je takoj predlagal,
naj se predloži končni sklep na
današnji dan. Predlog je bil spre-
jet. Zbornica bo vsled tega danes
razveljavila dnevni red ter takoj
pričela s čitanjem protokolov, na-
kar bo glasovala. Skoro gotovo
je, da bo predsednikov veto v po-
slanski zbornici preglašeno s po-
trebno dvotretinsko večino. Ko se
bo zgodilo to, bo izročena predlo-
ga senatu, kjer je njena usoda že
že ne drugača. vsaj dvomljiva.
Nasprotniki predloge trdijo, da
razpolagajo najmanj z dvemi gla-
sovi več kot je treba za tretino
glasov, kar bi preprečilo preglā-
šenje predsednikovega veta.

Predsednik povdarja v svoji
poslanici, da ne bo dežela nikdar
prenehala biti hvaležna svojim
vojakom, a trdi obenem, da bi
lahko v predlogi vsebovani cer-
tifikatni načrt škodoval kreditu
naroda.

Zadnja poročila, ki so dospela
iz Washingtona, naznanjajo, da
sta senat in poslanska zbornica
preglasovala predsednikov veto.

Tozadevna predloga bo torej
postala kljub vetu predsednika
Hardinga zakon.

KOLENDAR

za 1923
bo izšel 23. sept.

Koledar je bolj obširen, kot
je bil pretekla leta; vsebu-
je 192 STRANI
opremljen je s finimi trdi-
mi platnicami, ter presega
glede zanimivih romanov,
pripovedi, poučnih član-
kov in slik vse dosedanje.

Cena je s poštnino samo
40 centov
za Jugoslavija je ista cena.

SLOVENIC PUBL. CO.
82 Cortlandt Street
New York

POVELJNIK NAPREDUJOČIH TURKOV,

Mustafa Kemal paša, načelnik turških nacionalistov, ki so po-
gnali Grke iz Male Azije.

KRUH SE JE ZOPET PODRAŽIL V NEMČIJI

Cena kruha je poskočila v
Nemčiji za štirikratno
prejšnjo ceno. — Splošno
podraženje tudi glede dru-
gih živil.

Berlin, Nemčija, 20. septembra.
Vsled hitrega padanja vrednosti
nemške marke je postalo potreb-
no zvišanje cen, katere plačujejo
nemškimi poljedelcem za njih ži-
to. Na temelju postavbe, ki se ti-
če preživljanja naroda, morajo
oddati vladi dva milijona in sto
ton žita in cena za to žito je bila
določena že tekom spomladi. Od
onega časa naprej pa je marka ta-
kaj padla, da ni mogla vlada sto-
piti plačevanja drugega kot zvišati
za štirikrat ceno, katero je izpra-
va določila za žito. To pa pome-
nja seveda, da je postal tudi kruh
dražji v istem razmerju in indi-
kativna posledica vsega tega je
bila, da je vlada naložila tudi
večji davek na krompir, ki pred-
stavlja glavno hrano ubožega
moža.

Berlin, Nemčija, 20. septembra.
Ker so večinski in neodvisni so-
cijalisti, ki so predstavljali dose-
daj dve stranki, dosegli končno
sporazum glede vseh najbolj pe-
rečih vprašanj, se bo vršil prihod-
njo nedeljo v Norimberku skupni
strankarski shod.

S tem je bila završena spojitve
obeh socialističnih strank, ki sta
bili ločeni izza strnoglavljenja
starega cesarskega režima in ki
sta si stali nasproti pogosto v par-
letih obstoja nemške republike.

Berlin, Nemčija, 20. septembra.
Tagesblatt poroča, da bo tiskanje
bankovev polagoma povečano, do-
kter ne bo do dne 15. oktobra do-
segla sedem milijard papirnatih
mark na dan. Sedanja produkcija
bankovev znaša približno tri
milijarde mark na dan.

IZPREMEMBE V PEKINŠKI
VLADI.

Peking, Kitajska, 20. sept. —
Gotove izpremembe v kabinetu,
o katerih je vlada že dalj časa
razmišljala, so bile uveljavljene
danes ter se glasi, da bodo veli-
kega pomena za bodoče odnošaje
med severnim in južnim delom
Kitajske.

KAJZERJEVA ZAROKA SILNO JEZI NEMCE

Sklep, da se zopet oženi, bo
moral najbrž plačati z iz-
gubo popularnosti pri go-
tovem delu nemškega ob-
činstva.

Berlin, Nemčija, 20. septembra.
Prejšnji kajzer Viljem je prene-
hal dementirati poročila, da se
namerava poročiti ter je formal-
no objavil svojo zaroko s prince-
sinjo Hermino von Schoenaich-
Carolath, rojeno princesinjo
Reuss. Poroča se bo vršila no-
vembra meseca.

Njegov sklep, da se še enkrat
poroči, bo imel najbrž za posled-
ico, da bo izgubil precej svoje
osebne popularnosti v Nemčiji.
Monarhisti v Nemčiji so sedaj
mnenja, da ne bo njih prejšnji
voditelj vzpripzori nobenega po-
skusa, da postavi njih stranko zo-
pet na noge.

Optimisti pa izjavljajo na dru-
gi strani, da se čuti prejšnji kaj-
zer osamljenim in da potrebuje
tovarištva sorazmerno mlade že-
nske. Princesinja je stara pet in
trideset let ter se glasi, da se za-
nima za vsakovrstne športe.

Prejšnji nemški kajzer je star
sedaj šestdeset let.
Princesinjo bo treba v bodoče
nagovoriti kot "veličanstvo" in
deležna bo tudi vseh časti, kate-
re je uživala pokojna cesarica.
Poroča ne bo morganatična, kaj-
ti družina Reuss je prav tako
krajavska kot so Hohenzollerni.

Princesinja Hermina je bila že-
na prince Jurija Schoenaich-Car-
olath iz Šlezije, ki pa je umrl leta
1920 na posledični ran, kate-
re je dobil v svetovni vojni. Od
njeja ima tri sinove in dve hčer-
ki, ki so vsi živi.

Posestvo, katero je podedovala
po njem, je eno izmed najstare-
jših in najbolj zgodovinskih po-
sestev v dolnji Šleziji. Deloma
leži na desnem bregu reke Oder,
v bližini province Posen.

FAŠISTI BODO IMELI TUDI
KAVALERIJO.

Rim, Italija, 20. septembra. —
Fašisti stvarjajo kavalerijske od-
delke, ki so dobili navodila, naj
se prihodnji mesec koncentrirajo
v bližini Rima.

BEDA V NEMČIJI JE VEDNO VEČJA

Nemški kancelar je v nekem
pogovoru z angleškim po-
ročevalcem izjavil, da je
beda v Nemčiji strašna.

London, Anglija, 20. sept. —
Zelo vznemirljivo sliko glede de-
janskih razmer v Nemčiji, ki so
posledica slabe letine ter "neiz-
vedljivih" zahtev prejšnjih sovra-
žnikov Nemčije je naslikal nem-
ški državni kancelar dr. Wirth,
v svojem pogovoru z berlinskim
poročevalcem "Westminster Ga-
zette". Kancelar je izjavil, da je
Amerika edino upanje, ki ga še
goji Nemija.

Lakota, katere se bojimo
vsled slabe letine, — je rekel kan-
celar, — ustvara skrajno nevarno
položaj ter vzbuja resne skrbi
glede neposredne bodočnosti. Če
bi beda trajala še dalj časa, ob-
staja nevarnost notranjih nere-
dov.

Potem ko je ponovil svoje že
preje objavljene nazore glede od-
škodninskih zahtev ter pokaral
stališče zaveznikov, je kancelar
nadaljeval:

— Vsakdo vidi lahko na svoje
lastne oči strašna trpljenja naš-
ih srednjih stanov. Ti razredi so
v nevarnosti, da izginejo. Dejan-
ski lahko že rečemo, da so prene-
hali obstajati.

— Storili smo vse, kar je bilo
v naši moči, a sedaj smo prišli na
konec svojih zmognosti. Med de-
lavci vlada resna nezadovolj-
nost. Revščina v Nemčiji je pre-
sentniva in bati se je vsled tega
tudi izbruha socialne revolucije.
Naš težavni položaj razumevajo
celo v sovražnih inozemskih kro-
gih. Kljub temu pa je izvajanje
pritiska še vedno v ospredju.

— Imamo še nekaj upanja.
Amerika, ki je stala dosedaj na
strani, je pričela spoznavati in
udeleževati, da je brez njene pomo-
či rekonstrukcija sveta nemogo-
ča. Čas je, da stori Amerika ta-
kaj svoje korake v to smer, kaj-
ti drugače bo prepozoo.

JOFFRE JE POPOLNOMA ZABIL NA SVOJO ZMAGO.

Pariz, Francija, 19. sept. —
Precej presečenja je vzbudilo
preteklo nedeljno dejstvo, da ni bil
zmagalec v bitki pri Marne, mar-
šal Joffre, navzoč pri proslavi te
zmage, ki se je vršila v Meaux.
dočim je dobil baron French, an-
gleški general, ki je igral v oni
bitki le stransko ulogo, častno
mesto.

Poročila pravijo, da je maršal
Joffre popolnoma pozabil na ob-
letnico bitke, ki je rešila Pariz
ter vsled tega sprejel povabilo,
naj prisostvuje nekemu velikemu
banketu v Pontarlier. Tekom
svojega pogovora je rekel mar-
šal, ki se ni spomnil, da je oblet-
nica velike bitke, katero je vodil
on.

— Med vami sem preživel naj-
lepše dni svoje karijere kot kapitan
inženirjev od leta 1870 do
1880.

NOVI AMERIŠKI POSLANIK ZA URUGUAY.

Montevideo, Uruguaj, 20. sept.
Hoffman Philip, novi ameriški
poslanik za Uruguaj, je predlo-
žil včeraj z običajnimi ceremoni-
jami poverilna pisma predsedni-
ku Brumu.

BOLIVIA IN CHILE STA SI V LAŠEH.

Ženeva, Švica, 20. septembra.
Bolivija ni mogla doseči sporazu-
ma s Chile potom direktnih po-
gajanj glede revizije pogodbe iz
leta 1904. — kot je izjavil bol-
ivijski delegat pri Ligi narodov.

ANGLEŠKI PODANIKI BEŽE NA VARNO

Zavezniški vojaški voditelji so mnenja, da se bo pričela
ofenziva kemalistov ta teden, še predno bo mogla An-
glija koncentrirati čete. — Angleži hočejo na vsak na-
čin obdržati Dardanele.

Pariz, Francija, 20. septembra. — Po dve uri in pol
trajajočem pogovoru med francoskim ministrskim pre-
sednikom Poincarejem ter lordom Curzonom, angleškim
ministrom za zunanje zadeve, ki se je vršil v francoskem
zunanjem uradu danes zjutraj, jebil dogovor med An-
glijo in Francijo glede bližnje-iztočnih problemov skoro
zagotovljen.

Carigrad, Turčija, 20. sept. —
Informacije, da se pripravljva Mu-
stafa Kemal paša na napad na
Dardanele in to kljub pozivom in
svarilom generala Pelle, franco-
skega visokega komisarja, so
vzbudile povsem neprikrito res-
nobo v zavezniških vojaških kro-
gih glavnega mesta.

Ni vrjetno, da bi bil tak napad
vpripzori pred koncem sedanje-
ga tedna, — se ugotavlja tukaj, —
kajti Turki so se poslužili dej-
stva, da niso Angleži še koncent-
rirali vseh svojih sil.

Angleži pa ustrajajo trdno pri
svojem sklepu, da obdrže Darda-
nele brez ozira na ceno, brez ozira
na moč kemalistov in brez ozira
na to, če se bosta Francija in
Italija sovdeležili obrambe ali-
ne.

Najboljši dokaz trdnega skle-
pa Angležev, da drže Dardanele
za vsako ceno, je iskati v dej-
stvu, da zapuščajo številni angle-
ški podaniki, vključno družine
častnikov, mesto, kajti to nam
kaže, da so prepričani, da bo
kmalu prišlo do boja.

Francoski kabinet je baje po-
svaril vlado v Angori, da bi ne bi-
lo primerno izvesti napad na nev-
tralno ozemlje, a Turki so nato
odgovorili na to svarilo, da bo
nameravani napad obrambna po-
teza vsprico angleških vojaških
priprav, kojih namen je baje vzeti
Turčiji za vedno Traeicjo.

Kemalisti so sedaj v nevarni
bližini nevtralnega ozemlja in
vsako prodiranje Turkov naprej
bo izzvalo najodločnejši odpor
Angležev. Angleške pozicije bi
bile zelo ojačene, če bi bili vojaški
in mornariški oddelki, ki so na po-
ti iz Anglije in kolonij, nekoliko
bližje.

Kalkuta, Indija, 20. septembra.
Na velikem zborovanju mohame-
danev, ki se je vršilo tukaj, je
bila sprejeta resolucija, v kateri
čestitajo Kemal paši radi njegove
zmage nad Grki ter tudi pro-
testirajo proti pro-grški politiki
Angleže, "ki bo imela brez dvo-
snjega dne vsa trupla iz rova.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, AVSTRJI ITALIJI IN ZASE- DENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih
cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Ma- riboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.	300 kron . . . \$ 1.30	1,000 kron . . . \$ 3.90
	400 kron . . . \$ 1.70	5,000 kron . . . \$ 19.00
	500 kron . . . \$ 2.10	10,000 kron . . . \$ 37.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.	50 lir . . . \$ 2.70	500 lir . . . \$ 23.25
	100 lir . . . \$ 4.90	1000 lir . . . \$ 45.00
	300 lir . . . \$ 13.95	

Za posiljavce, ki presegaajo znesek dvajsetisoč kron ali pa dvatisoč lir
dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost krouam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat
in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene
vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roke.
Glede izplačil v ameriških dolarjih gajte poseben oglas v tem listu.
Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New
York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenic Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
32 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA
(Voice of the People)

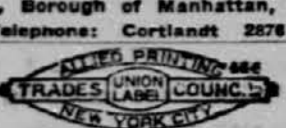
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$6.00
Za New York za celo leto \$7.00
Za pol leta \$3.50
Za tujino za celo leto \$7.50
Za pol leta \$3.75

Advertisements on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.
Dajati brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnja bivalična naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
32 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2878

ANGLEŠKO-AMERIŠKA ZVEZA

Zbližanje, ki bi se moralo že davno izvršiti, je postalo sedaj predmet pogajanj med premogarji Anglije ter Združenih držav.

Izprva je to le slaboten poskus, za katerega je prišla inicijativa od angleških premogarjev, a v interesu premogarjev obeh dežel je upati, da se bo izcimilo iz tega nekaj več kot pa platonska izjava ljubezni.

Kako važno je delovanje ali nedelovanje mednarodne solidarnosti, so spoznali premogarji Združenih držav tekom zadnjih par tednov ter premogarji Anglije že pred več kot enim letom.

V obeh slučajih se je izjalovila solidarnost in v obeh slučajih so postali delavci ene dežele stavkokazi nad svojimi tovariši v inozemstvu.

Ko so angleški premogarji pred več kot enim letom stavkali, so pričeli uvažati podjetniki ameriških premogov v Anglijo.

Ko se je zadnja stavka ameriških premogarjev zavlekla ter je pričela trda presti podjetnikom, so plačali angleški premogarji svojim ameriškim tovarišem dolg ljubezni na isti način. Na tisoče ton premoga so spravili iz Anglije v Združene države in še več bi ga privedli preko morja, če bi trajala stavka.

Pred nedavnim časom, ko so stavkali ameriški premogarji že več tednov, je bil navzoč na konvenciji Ameriške delavske federacije kot bratovski delegat, Herbert Smith, predsednik angleške zveze premogarjev.

Smith je tedaj zagotovil stavkarjem simpatije angleških tovarišev, a ostalo je le pri besedah.

Angleški unijski voditelj je izjavil sicer, da ne bodo hoteli angleški premogarji kopati premoga, namenjenega za Ameriko, — a ko je bilo treba izpolniti dano obljubo, je bila že pozabljena.

Pred par dnevi pa je došel v urad United Mine Workers ček za \$22,000. To je bil dar angleških premogarjev za stavkujoče premogarje Združenih držav.

Vspričo vneme, s katero so kopali angleški premogarji premog za ameriški eksport, je ta prispevek k stavki kaj dvomljiv dar.

S čekom vred pa je prišel tudi predlog tajnika Hodgesa, naj se vrši konferenca, na kateri naj bi razpravljali o tesnejši zvezi med angleškimi in ameriški premogarji ter tudi skušali uveljaviti tako zvezo. Predlog za to konferenco je prišel kot odgovor na očitjanja uradnikov United Mine Workers radi pošiljanja angleškega premoga v Združene države.

Zveza, ki naj bi uveljavila večjo solidarnost med angleškimi in ameriški premogarji, je skrajno zaželjiva.

Praktično pa bi imel tak dogovor med obema organizacijama komaj učinek, katerega pričakujeta obe strani.

Večji del neorganiziranih premogarjev v Združenih državah, ki je omogočil premogarskim baronom tekom zadnje stavke ustavljati se toliko časa, bi vzel tudi takemu mednarodnemu dogovoru veliko uspešnosti.

Angleški premogarji so sicer dobro organizirani ter bi lahko uspešno preprečili pošiljanje premoga v Združene države. Par tisoč ton premoga, ki so prišle koncem tedna vsak teden iz Anglije, pa je imelo na potek stavke le majhen upliv.

Kaj pomenja par tisoč ton proti trem do petim milijonom ton premoga, katerega so izkopali neorganizirani premogarji slehri teden v Združenih državah?

Dokler ne bodo organizirani premogarji, ki so ostali tekom stavke na delu v West Virginiji, Coloradu in drugih državah, bo imel dogovor med obema premogarskima organizacijama tudi za angleške premogarje le dvomljivo vrednost.

United Mine Workers ne more preprečiti izvažanja premoga iz neorganiziranih polja v tej deželi.

V takim slučaju pa bi lahko pomagali mornarji in transportni delavci. V ta namen je treba spraviti v nameravano zvezo tudi te.

Izjava solidarnosti pa se tudi ne sme omejiti na angleško govoreče dežele. Medsebojni dogovor med angleškimi in ameriški premogarji sme vsled tega predstavljati le predhodnika mednarodne solidarne akcije vseh premogarjev.

Ameriška delavska federacija je za zahtevo Gompersa odklonila vsako mednarodno zvezo, a težko plačane izkušnje silijo posamezne industrijske skupine z neodoljivo silo k mednarodni zvezi.

DOPISI

Manor, Pa.

Novic ni posebnih, drugo je pa po navadi. Dan za dnem odhajajo štrajkarji za delom v druge kraje, drugi pa zopet k nam prihajajo. Ni videti drugega, kot samo prenašanje kovčgov in delavnega oročja. Štrajk, od katerega smo več upali, je slabo izpadel za nas. Povod se je povdralo, da nihče ne gre na delo, dokler ne gremo vsi in si z združenimi močmi priborimo to kar zahtevamo. Prišel je čas, ko bi se imeli zavzeti za nas, a pobotali so se s par družbami nas pa pustiti na cedilu. Pobotali so se z ostalimi tako, da smo to, kar smo bili poprej, to je najetniki. Pobotali so se tudi z jamami ki navadno ne delajo razen tedaj, ko je sila za premog, katerega drago prodajajo in napravljajo velikanske dobičke, nam pripovedujejo o podpori in dolgi stavki in še celo o zmagi. Zdi se mi, da delati eksperimente danes, je draga stvar. Kar nismo skupno mogli doseči, sami bošmo še manj. Svetuje se tudi, da pojdemo drugam. Na vsakega, ki gre drugam, jih pade pet sem, kaj potem koristi? Bovi Westmoreland Coal Co. obratujejo domala s prejšnjo močjo, istotako drugi. Tiste jame, ki so podpisale unijsko pogodbo so tudi napolnjene čez mero. Kaj nam storiti? Mnogo jih je odšlo v pitsburški okraj, nekateri so ostali, drugi so se pa vrnili. No, delo se dobi, toda težko je dobiti stanovanje in hrano. Govori se po okolici, da so se tu in tam vrnili na delo. Na drugo stran pa zopet pravijo, da je toliko in toliko kompanij podpisalo pogodbo. Tako se laže sedaj vse navprek. Lažejo naši ljudje.

še boj pa drugi. Nekaj je pa treba ljudem, t. j. pazeti, in šli bi na delo. Če jih unija potrebuje spomlad, prišli bi lahko zopet na štrajk kot drugi.

Naročnik.

Barberton, Ohio.

Ker je malo pojenjala vročina in ker se je precej posušila društvena blagajna, je sklenilo društvo sv. Jožefa, da priredi vmsko trgatve. Prireditelji se bo vršila v slovenski dvorani v soboto 23. sept. Tem potom vabimo vse Slovence iz Barbertona in okolice, da se množestveno udeležijo trgatve. Preskrbljeno je za mnogo lepih vinčaric, katere bodo skrbele za delo. Ker že precej časa ni bilo nikake slovenske zabave, upamo, da se bo vsakdo z veseljem udeležil.

Dne 28. avgusta sta se poročila v poljski cerkvi Luka Može in Antonija Lukež. Mlademu paru želimo obilo sreče v novem stanu.

Pa tudi nesreče pri nas ne manjka. Dne 11. septembra so potegnili iz vode Jakoba Župec, starega 31 let, doma z Iga pri Ljubljani. Kako je prišel v vodo, nikdo ne ve ter bo ostala skrivnost za vedno. Tukaj zapušta dva brata, v domovini pa starše in druge sorodnike. Ranjki je bil pri društvu sv. Martina JSKJ, katero mu je tudi preskrbelo pogreb. Zalostno je, da je to že drugi enak slučaj v par mesecih pri tem društvu. Pač slučaj.

V mesecu juniju se je preselil iz Clevelanda sem rojak Podpetnik, kateri ima zlatarsko trgovino na Wooster Avenue. Ne biva še štiri mesece tukaj, pa ga je že doletela nesreča. V ponedeljek 18. sept. mu je umrl ljubljani sinček star štiri mesece. Prizadeti družini iskreno sožalje.

Barbertončan.

Iz Jugoslavije.

Trg s češpljami.

Letos so češplje v Jugoslaviji zelo dobro redile. V Posavini se zopet gradijo sušilnice za češplje, ker se bolj rentira sušenje češpel, nego produkcija žganja. Tujei sedaj plačujejo za kg suhih češpelj 35 K. Angleži in Švicarji imajo že svoje zastopnike v Bečkem.

Položaj na vinskem trgu.

Iz vseh krajev Jugoslavije poročajo o zelo dobrih izgledih letošnje vinske trgatve. Na Spodnjem Štajerskem, kjer je drugače slaba letina, se obeta izredno doba vrnska letina. V Vrhu ne bodo imeli dovolj posode, ker imajo po skladiščih še polovico lanskega vina. Cene radi tega stalno naraščajo. Izvažajo se vsled slabih prometnih razmer razmeroma malo.

Gene danes in pred enim letom.

"Jugoslovenski Lloyd" navaja sledeče cene najnujnejših življenjskih potrebščin v Zagrebu lani in letos: Govedina lani 24—28 K, letos 70—80 K, svinjsko meso lani 24—28 K, letos 100—120 K, slanina lani 40—46 K, letos 120—140 K, moka lani 15—20 K, letos 20—30 K, mleko lani 6—8, letos 15—16 K, drva lani 1200—1300 K, letos 2500—3000 K kladiva. Približno iste cene veljajo za naše kraje. A koliko so se zvišale plače?

Vseh poslancev v Jugoslaviji.

bo po novem volinam zakonu 303. Od teh jih odpade na Slovenijo 26 in na Hrvaško 68. Mesti Zagreb in Beograd volita po 2 poslanca.

Bogoslovci oproščeni vojaške.

Minister vojne in mornarice izdaja odredbo, s katero se bogoslovci vseh veroizpovedanj oproščajo od obvezne vojaške službe. Ta odredba je bila izdana na intervencijo katoliških škofov, ki so pri vojnem ministru nedavno prosili za oprostitev katoliških bogoslovcev. Vojni minister je oprostitev razširil na bogoslovce vseh veroizpovedanj.

Tvornica za popravljanje vagonov.

Tvornica železniškega materiala in vagonov v Brodu na Savi je do lila te dni 150 ožkotirnih vagonov v popravilo. V Smederevu v Srbiji se tudi nahaja tvornica železniškega materiala, ki lahko popravi dnevno 40 vagonov. Na ožkotirnih proгах v Srbiji vlada veliko pomanjkanje vagonov, zato je vlada naročila na razpis vojne od-

škodnine v Nemčiji 2880 vagonov raznih kategorij.

"Ljubljana" v angleški službi.

Parobrod "Ljubljana", last "Jadranske plovidbe", je izposojen neki angleški družbi za progo Malta-Sirakuza.

Nesreča v vlaku Zagreb-Beograd.

Z zagrebškim vlakom je vojak Josip Vlasaj potoval v Beograd. S seboj je imel smodnik in rakete. Nevarni zaboj se je vsled neprevidne manipulacije s cigareto vnel in eksplodiral. Teško ranjeni vojak je bil prepeljan v novosadsko bolnišnico. Tudi trije sopotniki so bili težko poškodovani.

Velik požar v Beogradu.

V Duklanski ulici v Beogradu je požar popolnoma vpelel tri hiše posestnika Ristića. Gasilno delo je bilo onemogočeno, ker ni bilo v bližini vode. Pozneje sta prispela dva avtomobila z vodo, a bilo je že prepozno. Ristić sam je pri reševalnih delih dobil tako težke opekline, da je njegovo stanje skrajno nevarno. Značilno je, da v bližini zaposleno delavstvo ni hotelo priskočiti na pomoč. Vse v hišah stanujoče stranke so prišle ob vse svoje premoženje.

Priznanje za zasluge.

Iz Beograda se poročila: Dogotavljen je zakonski načrt o narodnem priznanju zaslužnim osebam, ki so se posebno odlikovale v požrtvovalni službi narodu in narodni državi. Načrt predvideva za rodline zaslužnih mož materialno nagrado ali dosmrtno pokojnino. O načrtu bo razpravljaj ministrski svet v eni prihodnjih sej.

Svilarstvo v Jugoslaviji.

Neki angleško-francoski konzorcij namerava v kratkem v Jugoslaviji ustanoviti večje številno svilarskih predilnic in tvornic najmodernejšega tipa. Z ozirom na to, da ima Jugoslavija mnogo sarovin, o ustanovitvi teh tvornic za Jugoslavijo velikega pomena, ker se bo na ta način uvoz svilne znanje zmanjšal.

POZIV.

Naznani nam naj svoj sedanji naslov Mr. JOHN LJUBELJSEK. Pred kratkim je prišel iz starega kraja ter adpotoval nekam v Pennsilvanijo. Frank Sakser State Bank, 32 Cortlandt St., New York City. (20-22-9)

Peter Zgaga

Pred seboj imam pismo, ki je dospelo v uredništvo. Na tem mestu ga objavljam tako kot je, razen imen in krajev:

Slovinci na pomoč!

Slovinci v naši fari so jako potrebni daril za farne zvonove. V zadnji vojski so jih morali dati za vojne pomočke. Slovinci katoliški, odprite srca do svojih sorodnikov v pomoč zvonov. Podpisani se je sam prepričal, da je jako potrebno in važno pomagati Jugoslaviji, ker si farani ne morejo toliko odtrgati, kar bodo potrošili za zvonove. Na noge v pomoč našim bratom, sestram in sorodnikom in našim katolikom. Kdor bo daroval, se ga bo smrti spominjalo. Darove sprejema denkanija v . . .

Dobro bi bilo, če bi Slovinci začeli zbirati za šolo v dotični dekaniji ter poslali tamošnjim rojakom malo naprednega čtiva.

Iz Downtowna.

Meserkov, to ni prov, ker ga kuhaš nezaklenjen. Zjad gorje tare te, ker ti kotel je zaplujen.

Meserkov, ko domov prideš zopet iz aresta, dom zapri in oči boj se — polna jih je cesta.

Če še kdaj policaj tiral te bo na sodnijo. Dobro znaj, tam je kraj, kjer prekuštnje ohladijo.

Zdravniki soglašajo v mnenju, da mora imeti vsak človek, ki dela z glavo in možgani, tečen, dober in obilen zajtrk.

Zdravniki pa ne povedo, s čim naj si človek, ki dela z možgani, tak zajtrk privoščil.

Downtownska kraljica se je vrnila. Sedaj je knezovka ušla.

Fant in punca sta se pogovarjala, in punca je rekla: — Ti, hlače moraš dati izlikati. — Seveda, seveda, — je odvrnil. — To pride od sedenja. — Saj vendar ne sedi na kolnih. — Jaz ne, toda ti.

Bivši nemški kajzer Viljem se bo poročil. On je junak, ne pa strahopetec, kot so rekli. Kupo trpljenja hoče izprazniti do dna.

Časopisje poroča o dvajsetletni ženi, ki toži svojega bogatega petinosemdesetletnega moža za ločitev zakona. Pred sodiščem je izjavila, da se hoče zastrantega ločiti od njega, ker ji ni nikdar dal nobenega darila. Niti prstana ni dobila od njega. Moj Bog, kako znajo ženske v skrajni sili preobračiti besede!

Vojna s Turčijo se lahko začne — so sklenili zavezniški diplomati. Čutijo se varne in sigurne. Iz za konca vojne so skrbeli, da so njihove armade v dobrem stanju. Silne milijone so izdale za nabavo kanonenfutra.

Ta kanonenfuter tvorijo Čehoslovaška, Poljska, Rumunska in Jugoslavija. Culukafri, Marokanci in drugi kolonijalci bodo prišli šele za temi na vrsto.

Ford bo zopet odprl svoje tovarne. Ja, ljubi profitek, ta je pa nad vse. Niti Ford ne more biti brez njega.

Poročajo, da je ameriški parnik "Calvin Austin" izgubil krmilo, ko je plul proti Bostonu. Značilna je opazka, da je izgubil krmilo kmalo potem, ko se je oddaljil tri milje od obali.

Jugoslavia irredenta.

K požaru v Šmihelu. Rafinirana uesramnost "Piccolovega" poročevalca. "Edinost" piše: V noči na 28. avgusta je izbruhnil v Šmihelu v postojnskem okraju požar, ki je uničil 13 hiš. Ljudstvo je prihitelo iz bližnjih in daljnih krajev na pomoč in je naredilo vse mogoče, da bi pogasil požar, toda gašenje je bilo skoraj onemogočeno zaradi pomanjkanja vode. Vodovod, na katerega nujno potrebo je ponovno opozarjal vlado in oblastva s ponovnimi interpelacijami in osebnimi posredovanji naš poslanec g. Lavrenčič, je namreč še vedno ostal le tiha želja našega ljudstva, katerega dejanske potrebe so vladi in vladnim organom deveta briga. Pogosti požari — ta je v okolici že tretji v kratkem razdobju — grozijo vreči naše ljudstvo v najhujšo bedo, če se vlada vendar enkrat ne odloči, da vpoštevajo želje naših poslancev, ki so vendar želje našega ljudstva. Škoda, ki jo je povzročil ta požar, se ne more še preceniti, presega pa gotovo en milijon lir. Razen tega se ima zaznamovati tudi ena človeška žrtev. — "Piccolo" je objavil poročilo o tem požaru, ki mu ga je poslal neki "u.", katerega smatramo do nasprotnih dokazov za znanega Urbanza, ki izrablja prijateljsko gostoljubnost našega ljudstva, da more pod krinko prijatelja ščuvati proti njemu na najbolj ogaben način G "u." pravi, da se požar ni mogel pogasiti, ker je ljudstvo spalo popolnoma pijano in da je morda ravno zaradi nedeljskega pijančevanja našega ljudstva toliko požarov! Po poročilu g. "u." tudi ogrje-gasci niso vršili svoje dolžnosti. Pravi namreč: "Ko bi bil požar nastal kako drugo noč, bi bili prihiteli prej." Cimizem g. "u." sega celo tako daleč, da izgublja tudi dolgovano spoštovanje nasproti mladi, žrtvi požara, 49letni Ivan Santel, katerega je požar presemetil v smu na seniku, je namreč zgorel tekom požara. Gospod "u." pravi, da je nesrečnik zgorel, ker je šel spat pijan. . . Da bo sliha popolna, se g. "u." zabada tudi v naše poslance, češ, da se niso brigali za vodovod (kljub vsemu to-zadevnemu posredovanju poslanca Lavrenčiča, o katerem pričajo takratne številke našega lista). Pogoreli, ki ste ostali brez strehe in imetja, vedite torej, da ste pogoreli, ker ste bili pijani; to zatrjuje svečano iskreni prijatelj slov. ljudstva gospod "u."!

Zopet granatami. Nesreče z granatami so na dnevnem redu. 10letni Karel Fiegl iz St. Mavra na Gorškem je našel na domačem polju granato malega kalibra, ki mu ni dala miru. Položil jo je na tla in metal kamenje vanjo, da je eksplodirala. Ranil ga je na roki in na glavi.

Zaloga municije.

Varnemu "ušesu" goriske postave je prišel že parkrat glas, da ima Viktor Madon v svoji hiši delo zalogo municije. Orožniki so se nato dvignili, preiskali dotično hišo in res našli v podstrešju zabojček z 79 patronami lasklega kalibra 91. Kmet, pri katerem so našli municijo, je trdil, da so mu prinesli ta zaboj delavci in da ni vedel, kaj je v njem. Temu niso orožniki verjeli ter se ga obdržali do nadaljnjega v zaporu, dokler se cela stvar bolj ne razjasni kmetu v prid ali pa v škodo.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Čenj. naročnikom Glasa Naroda v West Virginiji poročamo tega potoma, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. JOSEPH ČERNE,

kateri je pooblaščen nabirati na ročnino za naš list; zatelej prošimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co.

Brezplačno onim, ki trpe vsled mrzlice in naduhe.

Brezplačno poskušaj metode, katero naravskrabiti brez neprivlačnih izgub čista imamo način, kako kontrolirati naduho in "le"mo, da poskusite na naš račun. Ni se de, ako je to še dolga bolezen, ali pa se je pojavila šele pred kratkim, ali pa se čenja mrzlica ali ne krotična anemija, naročiti morate brezplačno poskušajo našega načina. Na to se ne gleda, v kolikih letih živite, ne gleda se na vaše starost ali opravilo, ako vas muči naduha ali mrzlica, naš način vam bo tekoj pomagal. Posebno želimo seznaniti onim, ki se nahajajo navidez v obupnem stanju, kjer niso pomagala vsakovrstna vdihavanja, briganja, zdravila opija, dimi, "potentirano kaljenje" itd. želimo pokazati vsakomur, da je ta nov način dolocen, davstavi vsako težko dihanje, vse hropenje in vse strašne napade takoj. Ta brezplačna ponudba je prevažna, da bi jo zamenarili. Pišite sedaj ter jo takoj pričnite. Ne pošiljte denarja. Pošljite kupon "Glas, Niti" poštne na plačate

BREZPLAČNO POSKUŠNI KUPON. FRONTIER ASTHMA CO., Room 389G Niagara and Hudson Sts., Buffalo, N. Y. Pošljite prouto poskušajo našega načina:

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA."

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsilvaniji brezplačno, dokler nam zaloga ne poide. SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

BREZPLAČNO. Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA"

Glasiló Jugoslovanske

Vstanovljena leta 1898.

Katoliške Jednote

Glavni urad Ely, Minnesota.

Inkorporirana leta 1901.

Naznanilo.

Z mesecem oktobrom se daje lepa prilóžnost vsakemu, kateri želi ali pa misli, da mu je društvo potrebno. Prilóka je lepa, in pa koristna za vsakega, ker pristopnine ni potrebna plačati nobenemu. Za vsakega, kateri se priglasi meni, da ga predložim na prihodnji oktoberski seji, bom jaz plačal pristopnino in sicer, \$1.00 društvu in \$1.00 Jednoti. Toraj vsak kateri pristopi v oktobru, bo plačal le svoj redni assessment po National Fraternal Kongres lestvici.

Cenjeni rojaki v bližini Readinga zdaj se vam nudi lepa prilóžnost. Tudi prosim vse one sôbrate, ki so v bližnjih nasebinah, da naj agitirajo med svojimi sodelavci za naše društvo. Ako jim razložite vse podrobnosti, sem trdno prepričan, da dobimo nekaj novih članov. Vsak, kateri se javi meni do 14. oktobra, da ga predložim na društveni seji, je vsake pristopnine prost. To velja le za omenjeni mesec. Kdor bo pa hotel pozneje pristopiti, bo seveda moral plačati pristopnino. Pričakujem toraj veliko odmevov. — Vsi pozdravljeni!

John Pezdire, tajnik dr. sv. Jurija št. 61, JSKJ, 343 N. River Street, Reading, Pa.

Južno-tiroolski Nemci in vojaška služba.

Na Bavarskem bivajoči južno-tiroolski Nemci, podvrženi vojaškemu službovanju v Italiji, so se polnoštevilno oglasili in italijanskem konzulatu v Monakovem, kjer so jih večinoma brez zdravniške preiskave potrdili k vojakom. V Rimu so baje zelo zadovoljni s to korektnostjo v inozemstvu živéih južnotiroolskih nemških fantov.

Boljševiška justica.

Iz Stockholma poročajo, da se je izvršila justifikacija irkutskega škofa ki so ga obsodile boljševiške oblasti na smrt, ker je protestiral proti ropanju v cerkvah.

Glavni odborniki.

I. edesnik: RUDOLF PERDAN, 523 E. 18th St., Cleveland, O.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
 Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
 Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
 Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
 MOHOR MLADIĆ, 1234 W. 18 Street, Chicago, Ill.
 FRANK SKIABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 489, Ely, Minn.
 GREGOR J. FORENTA, Black Diamond, Wash.
 FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdrúževalni odbor:

VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
 PAULINE ERMENC, 639 — 3rd Street, La Salle, Ill.
 JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
 ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasiló: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse prilóžbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spisevala naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporéča vsem Jugoslovanom za obilen pristan. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko vstanovi z 8 člani ali članicami.

Rusko-nemški odnošaji.

Brezzična brzójavka iz Moskve razširja vest, da je imela sovjetska vlada 23. m. m. važno sejo, na kateri se je razpravljalo o trgovski pogodbi z Nemčijo. Seji je predsedoval Krasin, ki je poudarjal velik pomen pogodbe, ki bi bila v veliko pomoč Rusiji.

Amsterdamska internacionala proti fašizmu.

Izvrševalni odbor amsterdamske internacionalne ki zastopa 25 milijonov organiziranih delavcev, je poslal italijanski vladi oster protest proti fašistovskemu nasilju. Protest zaključuje s apelom, naj italijanska vlada štíti sindikate, konzumne zadruge in življenje delavcev pred fašistovskim terdajem.

Naznanilo.

Na zadnji seji društva sv. Janeza Krstnika št. 71, JSKJ, v Collinwood, Ohio, je bilo predlagano in sprejeto:

Vsi oddaljeni člani tega društva, ki so bližje kakemu drugemu društvu, naj vzamejo prestopne liste.

Tako kot je sedaj, je namreč zelo nepravilno za bolniške obiskovalce.

Nadalje opozarjam vse člane, naj se bolj redno udeležujejo društvenih sej. Pri kaki seji jih je tako malo navzočih, da predsedniku skoraj ni mogoče seje otvoriti.

Prihodnje seje naj se udeleži vsakdo, da nam bo mogoče kaj važnega ukreniti za naše društvo. Vsem, ki hočejo kaj izvedeti glede društva, oziroma mi hočejo pisati, naznanjam, da sem se preselil. —

Moj sedanji naslov je 15716 Holmes Ave., Collinwood, Ohio. —

Z bratskim pozdravom vam vdani

Frank Trepal, tajnik.

Račun med društvi in Jednoto

Za mesec avgust 1922.

Št. Društ.	Dohodki	Izdatki
1	\$ 582.64	\$ 484.34
2	457.61	1,239.66
3	157.96	72.00
4	136.09	
5	181.03	48.00
6	456.07	95.00
9	489.24	318.00
11	96.29	45.00
12		1,038.00
13	157.89	1,070.33
14	90.97	75.00
15	174.91	
16		331.99
18	470.59	882.00
20	279.10	327.00
21		45.00
22	217.76	40.00
25	417.62	68.00
26	257.80	
27	110.25	300.00
28		
29		99.00
30	441.82	186.00
31	218.61	48.00
32	161.34	30.00
33	226.26	
35	179.73	
36	335.32	1,082.00
37		255.00
38	109.83	60.00
39	315.69	159.34
40	261.32	1,176.00
41	76.10	
42	234.05	110.00
43	104.98	
44	233.88	32.00
45	391.37	173.00
47	152.93	
49	269.69	
50	114.28	9.00
51	60.92	28.00
52		
53	288.75	66.00
54	71.47	
55	135.40	91.00
57		56.00
58	160.80	
60	111.30	112.00
61	148.97	94.00
64	43.00	
66	178.09	51.00
68	123.15	46.00
69	92.97	88.00
70	188.87	28.00
71	304.58	95.99
72	48.76	
75	151.46	
76	89.83	
77	140.99	
78	191.29	43.00
79	36.27	27.33
81	87.60	48.67
82	141.75	
83	24.12	20.00
84	76.22	53.33
85	260.12	
86	86.33	
87	83.20	
88	133.55	
89	169.50	25.00
90		
92	93.08	14.00
94	302.52	
99	117.21	21.00
100	52.91	
101	66.72	
103	199.03	63.00
104	104.15	
105	118.61	61.00
106	91.24	28.00

107	28.67
108	125.08
109	62.57
110	249.18
111	120.69
112	57.08
114	249.05
116	132.34
117	45.60
118	49.86
119	44.90
120	195.81
121	47.34
122	259.80
123	43.45
124	64.70
125	108.11
126	49.65
127	44.54
128	233.09
129	113.20
130	32.78
131	54.38
132	93.42
133	131.49
134	58.53
135	20.05
136	37.44
137	42.42
138	48.04
139	38.75
52 za julij	157.57
108 " " "	119.76

Skupaj: \$16,513.18 \$13,417.31

Joseph Fishler, gl. tajnik.

Račun mladinskega oddelka

Štev. Društ.	Dohodki	Izdatki
1	\$ 33.00	
3	11.40	
1	3.45	
4	3.15	
5	1.50	
6	17.25	
9	3.15	
12		12.55
13		
16		
18		14.40
20		11.95
21		
22		16.45
25		2.40
26		11.20
27		90
28		
29		
30	8.25	
31	5.25	
32	3.00	
33	7.80	
35	5.10	
36	24.70	
37		
39	14.25	
40	9.75	
41	5.90	
42	2.40	
43	3.10	
44	1.20	
45	24.00	
49	7.80	
51	90	
52		
53	6.40	
55	11.70	
57		
58	4.35	
60	2.85	
61	70.95	
64		

Skupaj: \$ 508.95

Joseph Fishler, gl. tajnik.

Imena in naslovi krajevnih organizatorjev JSKJ.

- Joseph J. Peshell, Box 165, Ely, Minnesota.
- Joseph Kolenz, Box 737, Ely, Minnesota.
- John Pelke, 1216—7th St, La Salle, Ill.
- John Demshar, Box 237, Burdine, Penna.
- John Dragovan, Box 663, Soudan, Minnesota.
- John Kumseh, 1735 — E. 35 St. Lorain, Ohio.
- Jacob Mosich, 5 Maple St. Calumet, Mich.
- Michael Mravenec, 1454 So. 17th St. Omaha, Neb.
- Vincent Arch, No. 1, Rickenbach St. Pittsburgh, Penna.
- Frank Zabkar, Box 104, Hosteter, Pa.
- Michael Nemanich, Box 157, Crockett, Calif.
- Frank Janesh, 1212 Bohmen St. Pueblo, Colo.
- John Brunskule, 189 B St. Johnson, Pa.
- Louis Taucher, Box 835, Rock Springs, Wyo.
- Louis Vessel, Box 592, Gilbert, Minn.
- John Schutte, 4751 Baldwin Court, Denver, Colorado.
- Martin Hudale, 1615 Ridge Ave., N. Braddock, Penna.
- Anthony Motz, 9641 Ave. "M", So. Chicago, Ill.
- Louis Govze, 613 Adams Ave., Eveleth, Minn. Phone 217.
- Joseph Pogačar, 5307 Berlin Alley, Pittsburgh, Pa.
- Z. A. Arko, Box 172, Diamondville, Wyo.
- John Jamsek, Box 126, Sublet, Wyo.
- Louis Tolari, Box 242, Imperial, Pa.
- Frank Pucelj, 223 W. Poplar St. Chisholm, Minn.
- Martin Hudale, 1615 Ridge ve., N., Braddock, Penna.
- Raymond Kladnik, Box 147, Black Diamond, Wash.
- Frank Schifrar, Box 122, Unity, Penna.
- Andrej Malovrh, Box 151, Lleydell, Penna.
- John Brezovec, Box 126, Conemaugh, Pa.
- James Debevec, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
- John Petric, 2308 Pine St. Pueblo, Colo.
- Anton Cop, Box 440, Roslyn, Wash.
- Anton Kosoglav, Box 144, Claridge, Pa.
- Anton Brelich, 47 E. Martin St. East Palestine, Ohio.
- Primoz Knafelc, 1238 Bohmen Ave., Pueblo, Colo.
- Frank Pereich, Box 327, East Helena, Mont.
- Anton Okolish, 218 Liberty Ave. Barberton, Ohio.
- Louis Komlane, 732 Warnan Ave., N., Indianapolis, Indiana.
- Frank Lovshin, 16x 379, Aspen, Colo.
- Frank Kovich, 214 N. 5th St. Kansas City, Kans.
- Jacob Slabich, 218 Lynch St. Brooklyn, N. Y.
- Joseph Kastelic, 86 W St. 53 So., Murray, Utah.
- Louis Kozlevclar, Box 969, Mineral, Kans.
- John Purnat, 26 Douglas St. Little Falls, N. Y.
- John Povshe, Box 347, Hibbing, Minn.
- Martin Prah, Box 87, Lemont Furnace, Penna.
- Anton Martinsek, Box 125 Export, Penna.
- Ludvig Champa, Washoe, Mont.
- Martin Govednik, Box 307, Chisholm, Minn.
- John Pezdire, 343 N. River St. Reading, Pa.
- Peter Klobuchar, Box 32, Baltic, Mich.
- John Kren, 605 N Chicago St. Joliet, Ill.
- Andrew Matko, Box 1203, Monessen, Penna.
- Anton Krasovec, Box 499, Thomas, W. Va.
- John Jurecich, 2228 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
- Frank Trepal, 15723 School Ave., Collinwood, Ohio.
- Andy Gorjup, Box 41, Taylor, Wash.
- John Koprivshak, Box 214, Meadow Lands, Pa.
- John Koblar, Box 225, Oregon City, Ore.
- Anton Kos, R. F. D. 7, Box 125, Greensburg, Penna.
- Jacob Evans, 611 W. 2nd St. Salida, Colo.
- 79
- Frank Lokar, 615 Aurora Ave., Aurora, Ill.
- John Mervar, 514 North 9th St. Sheboygan, Wis.
- 83
- 84
- John Petrich, Box 238, Aurora, Minn.
- Dan Sadar, Box 252, Midvale, Utah.
- John Veselich, 7815 Water St. St. Louis Mo.
- Gregor Zobec, Box 14, Klein, Mont.
- Karl Strzisha, 114, Miller St. Gowanda, New York.
- Valentine Orehek, 183 Maujer St., Brooklyn, N. Y.
- John Shetina, 800 Moen Ave., Rockdale, Ill.
- Anton Kobal, 1022 Jackson St. Nort Chicago, Ill.
- Frank Podmilshak, Box 222, Moon Run, Penna.
- John Smeich, Box 112, Middleton, W. Va.
- Frank Wodenik, Box 33, Strong, Colo.
- Ana Pierce, 636 E. 157 St. Cleveland, Ohio.
- Joseph Blish, 1850 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
- John Petritz, 2216 Willow Avenue, Butte, Mont.
- Leopold Jeran, Box 487, Davis, W. Va.
- Frank Lovshin, 310½ W. 4th St. Duluth, Minn.
- Anton Nagode, R. F. D. 2½, Girard, Ohio.
- Anton Lunder, Box 151, Keewatin, Minn.
- Frank Bojtz, Box 112, Eleor, Minn.
- Matt Yamnik, 525 W. 2nd St. Leadville, Colo.
- Frank Shega, Box 292, Hibbing, Minn.
- Anton Gradišar, Box B F, Ely, Minn.

ČEHOSLOVAŠKA SKLENILA TRGOVSKI DOGOVOR Z RUMUNSKO.

Washington, D. C., 20. sept. — Trgovske in industrialne razmere na Rumunskem so še vedno neurejene soglasno s kabelskimi poročili, katera je poslal trgovskemu departamentu komisar Van Norman iz Bukarešte. Konečni izgledi letine niso tako zadovoljivi kot so kazala prvotna poročila. Dohodki državnih železnic pa so se povečali.

Trgovinska in parobrodarska pogodba je bila sklenjena s Čehoslovaško in uveljavljene so bile nove odredbe, tika joče se trženja z denarjem ter trgovskimi listi. Tudi položaj glede transportacije se je precej izboljšal.

ŠESTNAJST MRTVIH NA IRSKEM.

Belfast, Irska, 19. septembra. Deset republikancev in šest nacionalistov je padlo v ostrem spopadu, ki se je završil v Erris, v severnem delu okraja Mayo, ko so vladne čete napadle republikance, ki so se umaknili iz Ballina.

Angleški glas o anarhiji v Italiji.

"Manchester Guardian", eden največjih angleških liberalnih listov, priobčuje uvodnik o notranje političnem položaju v Italiji. Med drugim pravi: Fašisti so v dveh letih popolnoma obrnili položaj. Doči mje leta 1902. ogroževalo ljudstvo sindikalistično-revolucionarno gibanje, razpravlja sedaj javno fašizem o najuspešnejših metodah za izboljšanje svoje organizacije. Italija je skusila vse. Po vojni so se vrstile vlade ena za drugo, toda nobena ni imela v sebi dovolj moči. Dvojne volitve, pri katerih ni glasovalo 70 odstotkov, in sedem kabinetov, vse to ni bilo zadosti, da bi prišla do vlade kaka močna stranka. Ko so nedavno komunisti proglasili splošno stavko, so jih napadli fašisti. Obe anarhistični stranki, fašisti in komunisti, so storili vse, da se poslabša že itak žalostno gospodarsko stanje. Kakšen narod je v Italiji, dokazuje dejstvo, da so morali v mnogih krajih župani podati ostavko, ker so to zahtevali fašisti. Osrednja vlada je v zelo težkem položaju, ker so fašisti povečali svoje sile ter se proglasili za zastopnike naroda. Ako je to res, ni izključeno, da se vršijo to jesen splošne volitve in da zmagajo fašisti, ki bodo potem imeli prilóžnost posvetiti vladarju ono aktivnost, zaradi katere so postali slavni kot revolverski junaki.

Razorožitvena konferenca v Moskvi.

Ruska sovjetska vlada je pred par dnevi povabila fínsko vlado k udeležbi razorožitvene konferencie, ki se prične v Moskvi. Litvanska in Estonska sta že določili svoje delegate za to konferenco. Moskovska vlada je povabila na konferenco tudi Romunijo in Poljsko, ki je predlagala, naj se konferenca za toliko časa odgodi, dokler ne izreče Društvo narodov svojega mnenja o razorožitvenem vprašanju.

Hipodrom — čudo sveta.

Kdor si še ni ogledal predstav v newyorškem Hipodromu, je veliko zamudil. Kajti tam so res zbrana vsa čuda sveta. Najboljši telovadci, žonglerji, dresirani konji, sloni, itd. Posebno zanimiva je skupina dresiranih konj, ki kažejo skoraj prirojeno inteligenco. Pravo čudo je nadalje dresiran krokav. Ljudje, ki vidijo to žival sploh ne morejo pojmiti, da je kaj takega mogoče.

Pri vsaki predstavi svira močan orkester, sestojé iz samih priznanih umetnikov.

Veliko pozornost vzbujajo tudi kopajoča se dekleta, ki skačejo iz vrtoglave višine v vodo na odru.

Z eno besedo rečemo, kdor hoče videti kakšne sadove rod leta in leta trajajoča ustrajnost človeka, naj ne zamudi letošnjih predstav v Hipodromu.

Predstave so popoldne in zvečer, razen v nedeljo. Za primerno nizko ceno lahko dobite lep sedež, s katerega lahko natančno opazujete razvoje na odru.

Pojdite v Hipodrom, in lahko boste rekli da ste bili v največjem gledališču sveta.

Vstopnice je dobiti za več tednov vnaprej.

Republikanska propaganda v Italiji.

Osrednji odbor italijanske republikanske stranke je z ozirom na sedanji notranjepolitični položaj v Italiji sklenil večjo in sistematično republikansko propagando. D'Annunziju je poslal odbor brzójavko, v kateri mu želi hitrega ozdravljenja.

ANGLEŠKA MISLIJA ZA ZDR. DRŽAVE.

London, Anglija, 19. sept. — Austin Chamberlan, vladni voditelj v poslanski zbornici, bo nasledoval angleški delegaciji, ki bo prišla v Ameriko v namenu, da se posvetuje z ameriško vlado glede odplačanja angleškega vojnega dolga.

O psihologiji denarja.

Naslov, nad katerim bo marsikateri neverni Tomaž spučil svoje nezaupljivo lice. In vendar naslov, ki je naposled upravičen. Kajti krivo je, če pišemo samo o psihologiji mase in pojedinca, o psihologiji dob in trenutkov, o zamernarju pa psihologijo onega, kar nam je zlasti danes tako blizu in za življenje nadvse potrebno. Kakor človek in družba, tako ima tudi denar svojo psihologijo.

Kdaj so že za nami lepi stari časi, ko smo poznali srebrne goldinarje? Ostali so nam le spomini nanje. Lepo je bilo takrat naše življenje: za goldinar si živel lahko cel dan, ali celo dva, in kdor je znal z njim skrbno gospodariti, še delj; kajti goldinar je imel svojo ceno in svoj glas. Zgodilo se je na pr., da si plačal v gostilni južino z goldinarjem, pa se je vse s spoštovanjem sukalo okrog tebe. Goldinar je bil velik gospod, mnogo večji od današnjega desetinarskega bankovca. Zakaj? Ker ni mogel z njegovo vrednostjo razpolagati vsakdo, ki je živel od skromnega zaslužka. Če je takrat delavec imel v žepu goldinar, je menil, da more žnjim živeti več dni zaporedoma. In je zato goldinar skrbno čuval. Kdor je v tistih blaženih časih zaslužil na mesec petdeset ali celo sto goldinarjev je bil gospod in dvakrat gospod. Zakaj goldinar ni bil vreden le dve kroni ali sto krajcarjev, temveč mnogo več, nego so zanj plačevali. Goldinar je živel tudi od svojega slovesa.

Kruta vojna, ki je prizadela nepopisno mnogo zla mladim in starim, je izrekla svojo sodbo tudi nad denarjem. Posebno ostra je bila ta sodba v vojskojnih državah. Tam so kmalu vse srebro in zlato pobrali v državne bančne in previde zasebne blaginje. Nadomestili so ga s papirjem. Tako je izgubila srebrna krona, vzela je konec goldinar in poleg kroga in goldinarja še marsikaj drugega. Nastali so žalostni časi: med ljudi je prišel papir, s papirjem se je plačevalo in kupovalo. Papirja nisi mogel več zamenjati za srebro in zlato, da nisi za železo. Tako je prišel denar ob svoj sloves. Goldinarji so pošli, zmanjkalo jih je. Ostal je še spomin nanje in na dobre stare zlate in srebrne čase.

Svet se je v zadnjem desetletju strašno izpremenil. Nikoli nisi videl med ljudstvom toliko denarja kakor sedaj; nikoli prej ni delavec ali revan uslužbenec računat v stotakah in tisočih. Danes računata samo še v stotakah in tisočakah. Življenje se je pač preoblikovalo: stari red, staro gospodarstvo se je izpremenilo, medsebojno zaupanje med narodi državami in ljudmi je spuhnelo. Nadomestil ga je obžalovanja vredni surogat: ocenjevanje človeka po oncm, kar človek premore v gotovini. Svet se je docela spreobrnul.

Ko smo Jugoslavo dobili svojo državo, smo zavrgli tudi stari avstrijski denar, in prednost kroga je splavala po vodi. Dobili smo svoj dinar, ki velja štiri kroga. Pa tudi žnjim smo še komaj zadovoljni; premalo nam je vreden. Zato zavračamo dinar pred italjansko liro in pred ameriškim dolarjem.

Za italjansko liro plačujemo okoli petnajst kron ali nekaj nad tri in pol dinarje. Smešna, neupravičena cena, ako pomislimo, da velja lira v Italiji približno toliko kot pri nas dinar. V Ameriki kupiš za dolar morda komaj toliko, kolikor pri nas za 10 do 15 dinarjev; in vendar velja en dolar pri nas več nego sedemdeset dinarjev ali dvestoosemdeset naših kron. O tem se lahko vsi prepričamo, pa vendar dajemo tuji valuti prednost pred domačo. Ta je nezdravo za nas in naš denar.

Da, da, stari zlasti časi srebrnega goldinarja, kdaj vas bomo zamenjali s časom našega dinarja, kateremu bi morali zaupati bolj nego dolarjem in lirami? Kdaj? Izgleda, da še ne tako kmalu. In vendar je zaupanje tisti činitelj, ki denarju daje in jemlje vrednost, kakor pač kažejo okoliščine. Vsi tarnamo, da je vse drago, vsi zahtevamo večjih dohodkov, vsi želimo, da se vrnejo stari zlati časi. Toda vsi pozabljamo, da se mora pred starimi zlatimi časi vrniti med nas staro zaupanje v nas same, zaupanje v lastno silo, zaupanje v vse, kar imamo, torej tudi v naš denar.

Ne godi se nam danes sijajno, toda života jih bomo vse dotlej, dokler bomo na povratek starih časov čakali s prekrizanimi rokami. Kdor hoče propalo gospodarstvo dvignuti, mora zanj delati, mora predvsem zaupati v lastno moč in silo. Mlada država je takega zaupanja prav tako potrebna kakor dobrega denarja.

Zlati čas starih srebrnih goldinarjev se vrne gotovo, le v novi obliki. Delajmo z zaupanjem vase in v vse naše vsi, da ga čimprej doživimo!

POGLED NA POMILOVANJA VREDNO MESTO.

Slika nam predstavlja del pristanišča mesta Smirne. To mesto je v zadnjem času strahovito trpelo. Turki so se naravnost divjaško obnašali. Pomorili so na tisoče in tisoče Grkov ter odvedli v sužnost 25.000 kri stijanskih žena in deklet.

Vprašanje mednarodnega jezika.

Človek navadno sovraži najbolj tuj jezik. Svedski anglest Zachrisson je utemeljil svoj odgovor s tem, da govori angleški 200 milijonov ljudi v vseh petih delih sveta, poleg tega pa rabi angleščino v svetovnem prometu 500 do 550 milijonov ljudi — torej tretina vsega zemeljskega prebivalstva.

Potreba skupnega svetovnega jezika se čuti posebno v znanstvenem svetu, kjer bi se pospešila na ta način napredek in bi se prihranilo mnogo časa in denarja.

Po svetovni vojni se zanimajo za to vprašanje tudi vlade in svetovne mednarodne družbe. Posabni odbori skušajo na podlagi skupnih sestavitelj praktične načrte, ki bi vodili do uspehov. Že lansko leto so zastopniki 12 držav predložili Zvezi narodov predlog, naj bi se povsod učili esperanto. V nekaterih državah (n. pr. tudi v češkoslovaški republiki) so uvedli esperanto tudi v šole.

Vprašanje je torej, kateri jezik bi bil za mednarodni jezik najprimernejši. Imenujejo se štirje: latinščina, angleščina, esperanto in ido, torej ena od treh jezikov, en živ jezik in dva narajena jezika.

Latinščina je bila dolga stoletja običajni jezik Evrope, ohranila se je v cerkvi in tvori podlago romanskim jezikom (francoščina, španščina, italjansščina in rumunščina). Torej nad 100 milijonov ljudi. Kot nrtve jezik se več ne spreminja in ima mnogo izrazov,

ki jih rabimo tudi v modernih jezikih. Toda latinška slovnica bi delala preveč dela, zato bi najbrže ne pridobila celega sveta zase.

Angleščina se hitro širi, njena slovnica je lahka in je bogata na izrazih. Toda morebiti bi bili drugi živi jeziki ljubosumni nanjo. Pravopis je težek, izgovorjava nenakna, živ jezik se po svetu spreminja — torej tudi angleščina nima nade, da bi jo vsi sprejeli.

Esperanto je v zadnjih letih zelo napredovalo. Ima že svoje svetovne liste in je razširjen po vsem svetu. Bilo je že 12 svetovnih kongresov esperantistov. Njegova slovnica je enostavna, besede lahke in se ga vsak hitro nauči. Esperanto ima mnogo nad na zmago. Ido je spolnjen esperanto in ima tudi svoje priistaje.

Ako se bo ta želja kdaj uresničila, je pač vprašanje, kot pomožni svetovni jezik bi bil esperanto na mestu. Vendar ni verjetno, da bi kdaj popolnoma zmagal. Svetovna kultura raste in se čim dalje bolj združuje. Kakor moderna tehnika zbljuje svetove in dežele in se bližamo z brzimi koraki že zračnemu prometu, tako se narodi v kulturnem svetu bolj in bolj sporazumevajo. Sredstva so različna (prevodi, kino, ilustracije itd.). Skupni svetovni jezik bi to spoznavanje pospešil. Zato so te akcije zelo važne za vse, dasi se zdé utopijske, a utopije — pravi Čankar — imajo to čudno lastnost, da se navadno uresničijo.

Razkritje zasute piramide.

Iz mehiškega glavnega mesta poročajo: — Dr. Byron Cummings, ravnatelj državnega muzeja v Arizoni, ki načeluje izkopavanjem, katera je odredila mehiška vlada, je izjavil, da se je razkrilo starodavno piramido, zokopano tisoče in tisoče let pod tonami vulkanskega prahu. Na San Cuisuico griču v bližini mehiškega glavnega mesta. S tem je bila človeška zgodovina v Ameriki potisnjena nazaj za številna stoletja, in razvidno je iz tega, da je pričelo prvotno prebivalstvo te dežele graditi svojo kulturo prav tako zgodaj kot primitivni narodi, živeli ob obalah Sredozemskega morja.

Ta starodavna zgradba, katero sta našla dr. Cummings in dr. Manuel Gamio, je napravljena iz kosov neobtesane vulkanske skale. Dviga se nekako sto čevljev visoko v štirih terasah od temelja, ki meri v premeru 400 čevljev. Dosedaj pa ni bila piramida še toliko odkopana, da bi bilo mogoče izvesti bolj natančna merjenja.

Kot v starodavnih Pompejih, so tudi v tem slučaju mogočne sile narave pokrile in zapечатile delo človeških rok, da bi moglo slednje govoriti bodočim generacijam, — izjavlja dr. Cummings.

Tukaj, na južnem koncu mehiške doline ki je sicer bolj primitivno, a prav tako zanimivo kot so peristili iz mramorja v starodavnem mestu ob italjanski obali.

Čuicuitco je vzgled prvih piramid, ka tere so zgradili in postavili predniki onih rodov, ki so posejali celo Mehiko ne le z močnimi piramidami, temveč tudi z bogato okrašenimi svetišči in palačami še pred prvimi stoletjem časa kot ga računamo sedaj. Te mogočne piramide, neokrašene, a masivno in solidne, stoje kot neme pričje dejstva, da so ameriški domačini razvili svojo mogočno arhitekturo tukaj na ameriških tleh.

Izkopavanja so pokazala, da je bila ta mogočna stavba pokrita z vulkanskim prahom in blatom tako dolgo časa pred konečnim zalitjem z lavo iz Ajuseo ognjenika, da je rasla ob onem času bujna vegetacija nad to piramido.

Če pomislimo, — pravi dr. Cummings, — da je morala biti postavljena ta piramida dolgo pred časom, ko je kaka velika erupcija v bližini poslala nadnajo svojo povodenj blata, pragu in raztopljenega kamena in da se je ta nesreča pripetila dolgo časa pred ulivom lave iz Ajuseo ognjenika, kar se je zgodilo pred približno dva ali tri tisoč leti, po-

temi spoznavamo, da je morala pričeti ta arhitektura davno pred pričetkom krščanske dobe.

Koliko časa pa so potrebovali prebivalci Čuicuitca, da razvijajo zmožnosti, ki so predpogoji zgraditve take masivne piramide? — vprašuje dr. Cummings naprej. — Koliko in koliko stoletij se je morala ameriška panoga človeške družine boriti, predno je dosegla zadostno obvlado materialnih stvari, ter zadostno socialno in politično sodelovanje in organizacijo, da doseže take uspehe? Koliko stoletij je poteklo med zgrajenjem te piramide ter zgrajenjem mokršanskih piramid v drugih krajih, ki so bile po mnenju dr. Gamia zgrajene še pred prvim stoletjem krščanske dobe?

Človeški napredek je bil vedno počasen, — pravi dr. Cummings — Prvotni ameriški napredek ni predstavljal nikake izjeme v splošnem pravilu. Ta piramida otvarja vsled tega poglavje človeškega napredka na tej strani Atlantika, o katerem so ljudje pač sanjali, a niso imeli zanj nobenih avtentičnih podatkov.

ČUDEN PATRON.

Iz Chicaga poročajo: — Neki Nils Hanson, ki je bil nekoč navaden hobo, a je sedaj misijonar v Indiji, izjavlja, da boljuje železnicam Združenih držav nekako štirideset tisoč milj ukradene vožnje. Hanson pa se ni ustvil pri tem, pač pa izjavil, da je pripravjen plačati. Njegova povest je bila priobčena v Pennsylvania News, kateri list izdaja Pennsylvania železniški sistem.

Ko se je oprijel krščanstva, — je izjavil Hanson, — ga je pričela peči vest. Svojo ponudbo, da plača stari dolg, je stavil v nekem pismu na J. B. Aikena, postajnega načelnika v Chicagu.

Mr. Aiken mu je odgovoril, da lahko smatra svoj dolg poplačanim, v kolikor pride pri tem v sploštev Pennsylvania železnica.

Ker ste prišli do popolnega sporazuma med seboj in Bogom, sem prepričan, da vas bo popolni kes, ki ste ga obudili, potrdil v prepričanju, da je cela zadeva popolnoma uravnana.

Tiskovna svoboda na Madžarskem

Madžarski dopisni urad poroča, da je ministrski predsednik grof Bothen izjavil, da bo v najkrajšem času predložil narodni skupščini poostren tiskovni zakon.

LJUBEZENSKE AFERE LANDRU-JA

Poroča William Le Queux

Gospodična Lacoste, ki ni vedela, kje živi njena sestra, je pisala županu v Gambais ter ga prosila za naslov gospoda Andre Chareroix. Župan ji je odgovoril, da ni znan v Gambais noben človek s tem imenom, da pa je človek, katerega želi dobiti, neki skrivnostni Raymond Diard, zaročenec pogrešane madame Cuchet, katerega je policija zaman iskala po celi Franciji.

Policijski inspektor Gaffiot je poklical sorodnike madame Cuchet ter par drugih pogrešanih žensk ter jih izprašal, nakar je bilo zopet sklenjeno zaslišati na vsak način tega človeka s številnimi imeni.

Tekom povpraševanj v Gambais je prišlo jasno na dan, da sta ljubimec madame Cuchet ter madame Buisson en in isti človek in policija je vsled tega zastražila vilo v Gambais.

Landru seveda ni vedel za to skrivnostno delovanje policije in cele tri mesece je bila vila v Gambais zastražena, noč in dan, a Landruja ni bilo od nikoder.

Policija je med tem časom tudi udria v hišo ter jo natančno preiskala, ne da bi se ji posrečilo najti tudi najmanjšo sled kakoga zločina. Par starih listov, večinoma angleških, je težalo v mali sprejemni sobi in iz tega je sklepal policija, da je bradati človek katerega je iskala, — Anglež.

Dne enajstega aprila je pred-

lagal Landru svoji ljubici, da gresta skupaj na izprehod, kajti bilo je krasno spomladansko vreme. Šla sta do Rue de Rivoli ter zavila odтам pod kolnade. V neki prodajalni je zapazil Landru lepe krožnike in čaše, ki so natančno odgovarjale čašam, ki jih je že imel. Tudi deklici so se dopadli ti krožniki in Landru je bil takoj pripravljen kupiti jih.

Stopila sta v prodajalno, kjer je Landru kupil krožnike za osem sto frankov. Sto frankov je plačal vnaprej ter rekel, da bo plačal ostalo, ko bo dobil blago. Povedal je, kje stanuje in oba sta nato odšla iz prodajalne.

Vrnila sta se domov in Landruju se ni niti izdaleka sanjalo, da je v istem času napočila zanj usodepolna ura.

Ko je stopil iz prodajalne, je prišla mimo gospodična Lacoste ter takoj spoznala v njem ljubimca svoje sestre. Pozvala je prvega policista, ki ga je videla in slednji je dobil pri trgovcu naslov iskanega moža. Novica o tem razkritju je bila takoj sporočena inspektorju Gaffiot!

Zjutraj naslednjega dne, malo pred sedmo uro, je Landru vstal ter šel ven, da kupi jutranjo izdajo Matina. Gospodična Fernanda pa je medtem pripravljala jutranjo kavo. Ko se je par minut pozneje vrnil, je izgledal rosen in kot v skrbeh, kot je ona izjavila pozneje. Izročila mu je pisma, k

so dospela medtem časom in medtem ko jih je čital, je naenkrat nekdo potrkal na vrata.

Bila sem le napol oblečena, — mi je pripovedovala pozneje, in vsled tega sem prosila Luciena, naj on odpre vrata. Zelo razburjen, se je izprva obotavljal, a odšel nato k vratom, kajti z velikim naporom se je pomiril. Bila sem v sosedni sobi in vsled tega ne morem reči natančno, kaj se je zgodilo. Vem le, da sem čula v večji surovi glas nekega možkega in temu glasu je sledil ropot.

Nato pa sem čula Luciena, ki je vskliknil:

— Kaj? Kaj mislite? Aretirali mene? Zakaj?

— Skočila sem v obednico, — je nadaljevala gospodična Segret, — in tam sem postala priča skrajno dramatičnega prizora. Landru je stal med dvema možkima, ki sta ga držala vsak za eno ramo, medtem ko ga je tretji vlekel v verigo. Vsa zmedena sem vprašala tujce, zakaj so aretirali moje- ga ljubčka, a odgovorili so mi le skrajno uljudno, naj vzamem klobuk in vrhno suknjo ter jih spremljam. Vsa presenečena sem bila, a pokorila sem se avtomatično. Prijela sem za klobuk, si nataknila plašč in s svojimi nespletnimi lasmi sem stopila v avtomobil, ki je stal pred vratmi in v katerem je Landru že sedel.

Nato je povedala, kako je spo-

toma zopet vprašala, zakaj je bil njen ljubček aretiran.

— Madama, — je odvrnil eden izmed detektivov, — ko boste izvedela, kaj je storil ta človek, ne boste imela nobenega sočutja z njim.

Ona je sedela v avtomobilu, vse presenečena. Njen "dragi Lucien" pa ji je sedel nasproti, vkleknjen.

— Kaj si storil, moj najdražji? — ga je vprašala. — Govori, — rotim te.

Veliki zločinec pa je molčal. Niti ena mišica na njegovem licu se ni stresla. Bil je sedaj kot ktp iz mramorja, — kot ga je opisala gospodična Segret, — in taka je bila njegova zunanost tudi tekom velike preiskušnje njegove obravnave.

Konečno pa se je nasmehnil ter odgovoril:

— Ne vzmerniraj se, moja draga. To ni nič, — le velika znota.

— Zakaj pa? — je vprašala gospodična poželjivo.

On ni ničesar odgovoril. Njegove globoke ležee oči so zrle skozi okno, ko je hitel avtomobil naprej po ulicah Pariza, ki se je ravno prebujal iz svojega nočnega spanja.

Konečno se je avtomobil ustavil in gospodična Segret je spoznala, da sta bila pred glavnim stanom "brigade mobile", — detektivskega urada v Parizu. Vsto-

pili so ter odšli po par dolgih hodnikih, dokler niso potisnili presenečene deklice v neko prazno uradno sobo, medtem ko so odvedli njenega ljubimca v neko drugo. V tej sivi pusti sobi je tisoč misli navalilo na možgane ubogih deklice. Vse je prišlo tako nenadoma in nepričakovano! Kaj je moral pač Lucien storiti, da so ga aretirali na tak način?

Vedela je, da je njen ljubimec v sosodni sobi. Po prstih se je vsled tega splazila ven na hodnik. Vrata one sobe so bila napol odprta.

Trde, jasno izgovorjene besede, katere je čula, so se glasile: — Ali razumete sedaj, Henri Desire Landru, obtožbe, katere se je dvignilo proti vam? Vi ste obtoženi umora štirih žensk.

Ko je čula uboga gospodična Segret to obtožbo, se je opotekla nazaj v prejšnjo sobo in malo je manjkalo, da ni omedlela. Tam so jo obdržali do treh in nato je morala oditi v družbi dve inspektorjev nazaj v stanovanje.

Tam je vprizorila policija natančno preiskavo celega stanovanja, a ni našla ničesar posebno obtežilnega, čeprav je potom nekaterih pisem "ugotoviy, da je Lucien Guillet dejanski skrivnostni Monsier Dupont, najemnik vile v Gambais.

Gospodična Segret se je vrnila z obema inspektorjema nazaj v urad varnostne policije in tam je

dobila dovoljenje, da sme izpregovoriti par besed z velikim zločincem, ki jo je zadnjikrat poljubil. Ko je storil to, je zamrmral z globokim glasom ter žalostnim usmevom:

— Ž Bogom, najina mala mizica.

Prihodnji dan je bil presenečen celi civilizirani svet. Poklicani so bili Friedmannovi in drugi sorodniki Landrujevih žrtev in vsi so ga identificirali kot velikega ljubimca. Na duete žensk, kojih imen pa policija ni objavila na njih izrečno prošnjo, ga je označilo kot človeka, kojega žentovanskih oglasov so se odzvale in ki jih je nato oropal.

V teku desetih dni je bilo dokazano, da je izvedene v tatinskih stroki ter slepar prve vrste in da je živel od plenjenja žensk, pogosto na najbolj podel in zaničevanja vreden način. Prežal je predvsem na vojne udove in kakorhitro so se zapredle v njegove mreže, jih je izropal ter pustil na cedilu.

Njegova žena in družina, ki seveda ni ni esar vedela o tem, kar se je godilo, — kajti bili so to povsem pošteni in dostojni ljudje, — se je takoj odvrnila od njega, kakorhitro je izvedela resnico.

Od onega hladnega jesenskega dneva leta 1919, pa do novembra 1921, je ostal Landru v ječi in tekom tega časa so ga zaslišavali

Bonin in drugi preiskovalni sodniki, soglasno s francoskim kriminalnim postopanjem.

Medtem pa je izvršila policija v Seine-et-Oise več preiskav v Verneillet in tudi v Gambais. Izprva ni zasledila ničesar izvanrednega, a pozneje, ko se je dogajalo, da je imel Landru svojo lastno garažo v Neuilly, kjer je našla policija čudne spomine različnih njegovih žrtev obenem s par kosi polihstva, je policijsko poizvedovanje uspešno napredovalo.

V vili v Gambais je vprizorila policija najbolj natančno preiskavo, a ni izprva ničesar našla. Tako zelo je bila uverjena policija, da cela zadeva ni tako resna in da je prišla čudaka ali napol neškodljivega blazneža, da je po par obiskih v Gambais povedala gospodu Tricu, lastniku vile, da je zaključila svoja raziskovanja in da lahko da svojo vilo zopet v najem za poltje.

Pri vseh zaslišanih, katerim so ga medtem podvrgli sodniki, pa je ostal veliki zločinec molčec kot grob.

— Jaz ne vem, — je odgovarjal — Dolžnost gospoda je dokazati stvar. — Vi mi hočete sugerirati to, a jaz molčim.

Na številna vprašanja je odgovarjal na naslednji način:

PRIPRAVE NA VOJNO PROTI TURČIJI

Zavezniška visoka komisija bo te dni odločila, če naj se prepusti Carigrad Turkom ali ne. Slika nam kaže z leve na desno: Italijanskega generala Montebella, angleškega generala Harringtona in francoskega generala Sharpe.

SEVEROVA ZDRAVILA VZDRŽUJEJO ZDRAVJE V GRUŽINAH.

Hude Bolečine
revmatične hitro odlašate, če rabite

SEVERA'S GOTHARDOL

Zanesljivi liniment

Istofako uporaben je za izvijanje, oklinate, za otrplost, in ohromelost bolnih mišic ter udov.

CENA 30 IN 60 CENTOV
Vprašajte v lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Aretiliran italijanski delegat v Moskvi.

"Giornale d' Italia" poroča, da je član italijanske trgovske delegacije v Moskvi nenadno izginil in da ga je načelnik delegacije po dolgem iskanju našel v političnih zapornih. Policija je trdila, da gre za osebno pomoč, toda doznalo se je, da so ga boljševiske preiskovalne oblasti izpraševale o stvarih, ki jih more vedeti član delegacije. Šelo po energičnem nastopu načelnika delegacije Amadoveja pri Čičerimu, so boljševiski izpustili aretiranca.

Premirje med Bavarsko in Berlinom.

Bavarska vlada in vladne stranke so pritrdile novim dodatkom k berlinskemu protokolu. Bavarski vladni krogi smatrajo to za premirje z Berlinom, ki pa je le začasno. V dodatkih si je Bavarska zagotovila mnogo privilegijev na škodo weimarske državne ustave.

Cerkvice po Jugoslaviji.

Mnogovrstne so zanimivosti, ki kot v Sloveniji. Tu imamo preobličje božjih hiš, posvečenih Alahu; po bogastvu džamij in minaretov se odlikujejo ne le muslimanska mesta, marveč tudi vasi. Lahko rečemo, da tako veliko cerkv, kakor ima džamij muslimanski svet, nima niti slovenska pokrajina. Ali naj iz tega sklepamo na izredno veliko pobožnost muslimanov? Zopet bo menda glavna razlaga v dejstvu, da so še v polpretekli dobi tankaj gospodovali Turki. Sedaj vidimo povsod propadati džamije; njihovo število se gotovo krči.

Sestaviti statistike o pobožnosti, je seveda težja stvar.

DR. LORENZ
642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.
EDINI SLOVENSKEGO GOVORČI ZDRAVNIK
SPECIALIST MČSKIH BOLEZNI

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 22 let ter imam svaženje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vam moram popolnoma razumeti in spoznet vaše bolezen, da vas odpravim in vrnem moč in zdravje. Čkrti 22 let sem: priloži posebno skušnje pri zdravljenju možkih bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma odpravljam. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz zdravim zastrupitve, malarije in tise po tolesu, botani in griu. Izpadanje las, bolečina v vratu, starostne oči, bolečina v boleni v mehulicah, letrah, želodcu, rmenico revmatizem, katar; žilne žile, mačuha itd. Uradne ure: V ponedeljek: sredo in petek od 9. dopoldne do 6. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 8. večer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

ZA VAŠ DOLAR =

ste poštno in hitro posreženi kadar rabite uro, zlatino, srebrnino, prstan, Diamond, dalje ako želite pravi glasni Columbia gramofon, slovenske plošče, in če društvo potrebuje pravo svilnata zastavo, regatila, kape itd.; če se obrnete do znanega večletnega trgovca Slovenca, kateri razpolaga blago po celi Ameriki nad 16 let pa še nikdar ni izgubil kake napravnosti. Poskusite me enkrat pa se boste prepričali.

Pišite po brezplačne cenike na

IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

Potrebna knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z navsveti kako postati ameriški državljani.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledeče:

Prvi del: GLASOSLOVJE.
Drugi del: OBLIKOSLOVJE.
Tretji del: VAJE.
Četrti del: POGOVORI IZ VSAKODANJEGA ŽIVLJENJA.
Peti del: SLOVEN.-ANGLEŠKI BESEDNJAK.
Šesti del: VPRAŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državlanskega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani, \$1
cena s poštnino

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street — : — : — New York, N. Y.

Vladimir Levstik:

VISNJEVA REPATICA.

(Nadaljevanje.)

Kes in tesnoba sta mu nabirala obraz v tako jasno čitljive gube, da je Skobyll, katerega so dopoldne "slučajni opravki" zanesli k njemu, takoj zasutil s važnega iz brez težave izmolzel starčku skrivnost njegovega ponesrečenega diplomatskega podjetja.

"In niste pretipali baronici olisti!" je vzkliknil, slišavši ekselencijne dvome.

"Kako, saj je malo manjkalo, da mi ni naravnost pokazala vrati!"

"Bilo bi nad vse dragoceno," je vzdihnil komisar in začel dokazovati, da bi "imela avtoriteta vsadute v rokah", ako bi on, predsednik, ne bil zamudil "te edine, nepovračljive prilike"; gnetel je sromaka, dokler ni ta, prepričan da je "spet vse izgubljeno", zaprosil malodane s povzdignjenimi rokami:

"Rešite me vi!"

Skobyll je velikodušno obljubil storiti, kar je v njegovi moči; zamolčal je, da tega ni malo. Njegova mišičasta postava je bila našla svoje dni milost v baroničnih očeh ter mu pripomogla do stikov, ki so pomnožili rogovje na baronovi glavi za nov in ne najmanjši odrastek. Še zdaj ga je mogel brez težave osvežiti znanje, kolikor je bilo treba v njegov namen. In tako sta sedela tisto popoldne pred zgodovinsko nočjo sama v njenem koketnem salončku.

Policiist se ni hotel prenagli; šele ko so bila tja pripravljena, je oprezno pozabavljil ekselencij. Baronica je pritegnila, in žive oči so ji zasršale od jeznega zaničevanja.

"On ni več mož na svojem mestu," je povzel. "Tak človek mora znati intrigirati, jawohl, a tudi molčati.... Prav danes se je revezil nekaj zavezo, kar sem mu silno zameril. Hudo sem se ustrašil za vas!"

"Zame? Pa nemogoče —!" Umočnila je sredi stavka, igraje z dvignjenimi obrvmi.

"Zalibog!" je pograbil komisar. "Le kako vas je mogel izpostaviti! In na kakšni bedasti podlagi; navni stavec je imel Kunigsbrucha res za grofa...."

"Sama sreča, da smo drugi tudi na svetu!"

"Kaj hočete reči?" Panila je pokoneu, vsa osupla in razburjena. "Res da, slišala sem namigivanja, že snoči.... Mladinska stranica trosi čudne govornice!"

"Resnica je hušja od vseh govornic. Dozdevni grof je nevaren mednarodni zločinec; ali ga spoznate?" Pomolil ji je tiralice.

"On je!" Baronica se je zdržala in prebledela, toda prvotni izraz strahu na njenem obličju se je kaj naglo umeknil srditemu zamoglostavu. "Ni dvoma!" je vzkliknila skoraj veselo.

"Zavrgel jo je, bedak," je ugonil komisar. "Škoda, škoda! Vseeno, prepričajmo se. Policija nam je na sledi," je povzel, gledaje ji pazno v oči. "Mislim, da vprizarja tudi prodrzne vlome le on in nihče drugi; ali kaj, ko stoji čim vse javno mnenje, ne izvzemši prvih predstavnikov avtoritete, in bi se manj čudili, ako bi aretirali Boga v nabesih, nego če grem ter iznemadim grofa s hišno preiskavo. Nasrečo imam zdaj obsežna pooblastila."

"Podvizajte se, da ne bo nepozno!" je poskočila baronica.

"Treba mi je za zdaj zadržati mrežo."

"Prav se zgodi njemu in vsem njegovim pristajalcem!"

"To je vse, kar mi veste povedati!"

"Kaj hočete slišati več?"

"Govoril bom jasno. Predsednik se vedno upa, da gre samo za nedolžen, čeprav misteriozno slušaj dvojništva...."

"Bežite!" ne bodite otročji; o čem ni govora!"

"Tako!" je zategnil Skobyll in pomežiknil. "Vi veste, da ne!"

"Kaj mislite spet? Govorite pametno."

"Z eno besedo, ako se izkaže, da smo po krivem položili nanj roko, smo vsi spodeni. Moje stališče je mučno, kljub tiralici: treba mi je zanesljivejšega orožja, treba mi je potrdil. Baronica, bodite odkritosrčni. Vi sami boste vedeli najbolje, ali je grof res zločinec, ali ni."

"Jaz?" Njene obrvi so se vzdignile više k lasem.

"Preberite tiralice še enkrat... Tako. In zdaj mi pgovajte, ali ima čisto znamenje, ali ga nima."

"Nesramneži!" je vzkliknila z ostrim pondarkom. "Veste?"

"Vem," je pokimal vdano. "Tako mi pravijo vse dame, ali grofa Kunigsbrucha se to ne tiče. Odgovorite stvarno, če morete."

"Sovraštvo baronici ni dalo misliti, da bi utegnila biti grof in zločinec dve različni osebi. Najrajša bi bila pritrčila na slepo srečo, toda zbalala se je pričevanja.

"Nemara," je pomislila v naslednjem trenutku, "pa išče zvižez le gotovosti, da bi ga nato skrivaj odpravil iz mesta; ekselencija bi rad preprečil škandal. To je koraj slabše od prvega."

Komisar ji je bral obedve mišiči v očeh.

"Ne skrbite," je pariral po bližnjo, "vam se ni bati ničesar. Ako vtakne grofa pod ključ, si ga lahko ogledam sam; potem mi ni treba vašega pričevanja. In tudi njemu ne more priti na um, da bi hotel izsiliti našo priznanost; kompromitiranjem posamezne ženske. Škandala bo itak dovolj.

in dosti hušnega. Kar mi poveste, ostane med nama."

"Potentakem ni vaš namen, da bi u prizanesli?" je vprašala baronica neverjetno.

"Se v sanjah ne!" se je zlagal Skobyll. "Njegova usoda je zapечатena."

"In vendar — v slučaju procesa bo hrup mnogo večji!"

"Ne toliko, da bi bilo vredno pomisljati. Sicer pa, ako želite? Za vas, baronica, sem zmožen vsega; toda prej moram vedeti."

"Narobe, prisezite mi, da ne uide živ."

Komisar je resnobno dvignil tri prste!

"In zdaj poslušam," je dejal nato. "Govorite, baronica."

"Kaj naj bi rekla?" je izjavila z vidno odkritostjo. "Ničesar ne vem."

"Ah, baronica —!" je zategnil pomembno.

"In zdaj poslušam," je dejal nato. "Govorite, baronica."

"Kaj naj bi rekla?" je izjavila z vidno odkritostjo. "Ničesar ne vem."

"Ah, baronica —!" je zategnil pomembno.

"Se enkrat, ne vem. Kako naj bi vedela?" Zardene se je posrečilo. "Saj še govoriti ni hotel z menoj; vrata mi je pokazal sirovež."

"To je fatalno! In jaz sem upal — nu, čeprav!" je narmiral komisar razočarano. "Ah... zakaj ste mi potem izvabili prisego!"

"Tega ne uganete!" Zapičila mu je pogled v oči. "Slab poznavalec ženskih ste, dragi Skobyll."

"Ah, tako?" je rekel s krivim nasmeškom. "Bog bodi zahvaljen, da vsaj meni ne morete očitati podobnega greha.... Nu, ptička bom moral loviti drugače. Žal mi je le predsednik in drugih bedakov, meščanov —"

Pravljica o masljenih kolačih.

Spisal Ferdo Plešič.

Živel je v deveti deželi kralj Abundij XXV, ki je bil zelo moder. Ali se bolj prebrisan je bil njegov minister Lokvacij, kar bo mo se spoznalo.

Nekoč je bila v deveti deželi ubilna letina, tako da so kmetje lakrat brez godrnjanja in brez pridržka odrajalji dolžno desetino. In tako je prišlo, da so bile kraljeve žitnice do vrha polne najljepše pšenične moke.

"Kaj bomo z vso to moko?" reče kralj ministru. "Za nas je je preveč."

"Res je," odvrne zamisljeno minister Lokvacij, "in prodati je tudi ne kaže, ko moka zdaj nima cene."

"Veste kaj, Lokvacij, ker je zaveda že taka, bi bilo najbolje, da moko porazdelimo med najbolj revne ljudi. Takih je vedno kje dobiti."

"Bog ne daj!" odvrne minister.

"To bi bilo sicer dobro, ali nikakor ne politično. Mi moramo za svojo moko tudi nekaj imeti."

"Barantat pa tudi ne pometem z njo med branjevke!" reče kralj nejevoljno.

"Ne, tega ne! Ali poslušajte moj načrt, velemogočni kralj Abundij."

"Iz moke sprečemo v grajski pekarni lepe, velike maslene kolače. Te kolače razdelimo ob sobotah med najzaslužnejše in najvdanejšje prebivalce devete dežele. Na modrem svilenem traku bo smel obdarovanec nositi na svojih prsih kraljev kolač v nedeljo ves dan kakor poseben znak kraljeve milosti. V ponedeljek sme obdarovanec s kolačem storiti, kar mu drago. Tako se odkrižamo moke, da nam ne segnije v skladišču, obdarujemo ljudi in pokažemo javno, da se pri nas spoštuje čednost."

"To je imenitna misel. Lokvacij, za kar vam gre kot prvemu maslen kolač. Pojdite in ukrenite tako."

V deveti deželi je nastalo hudo vibanje, ker kaj takega še ni bilo slišati. Kraljevi kolači so bili na dnevnem redu pri vsakem pogovoru, doma in na ulici, v krčmi in v delavnici, v kavarni in v bivnici, pred vodnjakom in v prodajalni. Zdal se je pripeljal dvorni salagatelj pl. Čebulski. Kolači je imel na

prsih, stal ga je lepo svoto denarja, zato ga je zaslužil. Zvečer ga za ni pojedel, niti daroval, temveč skrbno zaklenil na vidno mesto v stekleni omari.

Prišlo je še mnogo odlikovancev s kolači, ki so se pomenljivo med seboj pozdravljali. Le eden ni prišel, dasi so mu kolači pravočasno poslali. Bil je to magister Lakotačij, ki je kolač zaslužil za 40letno službovanje. Ko je namreč magister Lakotačij zvedel o pravi rabi in pomenu maslenega kolača, je bile že prepozno, ker ga je bil že navezgodaj pojedel. Mesto njega je pa prišel na izprehajališče gospod Kornuecij, ki mu je bila prišla masleni kolač njegova lepa žena že pozno zvečer z dvora.

Pred Kornuecij in njegov kolač je pljunil Mardohej Brut. Kornuecij je zagnal velikanski krik, kar ga je mogoče žaliti njega, za drzavo velezaslužnega moža na tak nesposoben način, in sicer da je v njem razžaljena vsa deveta dežela in hočeš nečeš tudi kralj v obliki maslenega kolača.

Mardoheja Bruta so enostavno spravili pod ključ in sponočili do gozdek kralju Abundiju.

"Ta nemarni fabriški delavec! Ta se je hudoval kralj. Vse velezelje ni je pokvaril."

"Navihana buča pa je ta psoglavec!" dostavi minister Lokvacij. "Prav izračunano pred Kornuecija je moral pljuniti. Drug bi se potrpel, ampak tako zaslužena oseba..." in pomežiknil je ministar.

"Ha, ha, ha!" se zasmeje kralj. "Ali tega Mardoheja Bruta treba vzorno kaznovati. Prvič že radi Kornuecijeve gospe Milene, ki prej ne bo dala miru, drugič pa smo — kakor pravijo — razžaljeni tudi mi."

"Torej naj ga obesimo, razčetrjimo ali odremo na meh?" vpraša mirno minister.

"Hm, obesiti, to najmanj stane!" meni kralj.

"Nič ga ne bomo obežali," reče mirno minister, "ker politično bi to ne bilo; mož postane mučenik in zna nam še po smrti povzročiti ropot in nemir. Nasprotno, pridobiti ga moramo."

"Tedaj podarimo prihodnjo nedeljo tudi njemu maslen kolač," reče kralj.

"Ne bi ga sprejel, odbil bi ga ponosno ter s tem samo zrasel na ugledu pri svojih tovariših", nadaljuje minister.

"Torej nasvetujte kaj, da se rešimo nevarnega človeka!" reče nejevoljno kralj.

"Evo Najprej ga enostavno izpustimo na svobodo brez vsake druge besede. S tem ga ponizamo. Potem mu preskrbimo v tovarni za izdelovanje rožičevega kruha službo paznika."

In res, Mardoheja Bruta so izpustili. Teden nato je postal tovarniški paznik, a čez mesec dni nadpaznik. Postal je Mardohej Brut mokerč, godrnjal je še, ali le na delavce. Čez leto dni je že naznanil bivšega tovariša, ker mu ni dejal "gospod nadpaznik", temveč samo "nadpaznik". Tedaj so Mardoheja Bruta imenovali za višjega nadpaznika. In slednjič — čez pet let — je Mardohej Brut v ginjenim srecem in solznimi očmi sprejel iz rok ministra Lokvacija kraljev masleni kolač, pred katerega je bil pred petimi leti pljunil.

ZNIŽANA CENA

Čipar, najboljša vrsta, jako velika jagode, baksa 25 funtov \$4.25
Kraljeve jagode, vrata 132 funtov \$9.—
Maukstel, sladke debele jagode, baksa 50 funtov \$6.40
Malo črne grške grozdje, baksa 50 funtov \$6.75
Žige (v rešah) najboljša vrsta, baksa 110 funtov \$10.50

K naročju priložite Money Order.

MATH. PEZDIR
Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

KAPITAN BLOOD

NJEKOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

1. Poglavlje.

USODEPOLNI SEL.

Peter Blood, doktor medicine in poleg tega še več drugega, je kadil svojo pipico ter zalival geranje, ki jih je imel v lesenih škafkih dna oknu svojega stanovanja nad Water Lane, v mestu Bridgewater.

Strogo obsojajoče oči so ga opazovale z okna na nasprotni strani ceste, a on se ni brigal zanje. Pozornost Mr. Blooda je bila razdeljena med njegovo opravilo ter človeško reko na ozki cesti spodaj, ki se vivala že drugič onega dne proti Castle Field, kjer je imel v pričetku popoldneva Ferguson, kaplan vojvode, pridigo, vsebujočo več izdajstva kot pa božjih stvari.

Te valovite, razburjene množice so obstajale v glavnem iz moških, ki so nosili zelene večje na svojih klobukih ter najbolj raznovrstno ter čudno orožje v svojih rokah. Res je, da so nekateri nosili nerodne lovske puške in semptam je zablestel tudi kak meč. Pretežna večina teh ljudi pa je bila oborožena z gorjčami ali pa kosami, ki so bile sicer strašne za oči, a nerodne za roke. Med temi improviziranimi vojniki ste lahko našli tkalec, pivovarjarje, tesarje, kovače, zidarje, čevljarje ter zastopnike vseh ostalih miroljubnih obrti. Bridgewater kot Tauton, je dal toliko svojega moštva na razpolago stvari vojvode-bastarda, da je vsakdo označil samega sebe bojazljivcem ali papistom, ki je bil dosti star in močan, da nosi orožje, a je kljub temu ostal doma.

Peter Blood, ki ni bil le sposoben nositi orožje, temveč bil celo skrajno izurjen in izvežban v njega porabi in ki tudi ni bil nikak bojazlivec ter papist le takrat, kadar mu je prišlo prav, je vendar zalival svoje geranje ter vkekl svojo pipico onega gorkega julijskega večera tako brezbrizno, kot da se ni ničesar pripetilo. Stori pa je še nekaj drugega. Na glave teh od vojne mrzlice prevzetih navdušencev je vrgel vrstico iz Horaca, — pesnika, kojega dela je od nekdaj najbolj ljubil:

Quo, quo, scelesti, ruitis!
(Kam, kam, drvite, brezbožneži!)

Sedaj boste mogoče razumeli, zakaj je ostala vroča, neustrašna na kri, katero je podeloval po pustolovskih pradidih svoje matere iz Somerseshire, hladna sredi vse te fanatične navdušenosti upora: zakaj je ostal miren sredi tega razburjenja njegov nemirni duh, ki ga je nekot prisilil raztrgati mirne akademske vezi, katere mu je nataknil oče. Sedaj mogoče uvidevate, na kak način je zrl na te može, ki so se zbirali pod praporom prostosti, pod banderi, ki so jih sešile device v Tauntonu ter deklice iz seminarjev Miss Blake in Mrs. Musgrove, ki so — kot poje stara balada, — raztrgale svoja svilena spodnja krila, da napravijo iz njih zastave za armado kralja Monmoutha. Ta latinski verz, katerega je vrgel zaničljivo za njimi, ko so cepetali navzdol po grobo tlakovani cesti, nam razkriva njegovega duha. Za njega so bili to bedaki, ki so drveli v brezbožnem deliriju v svojo pogibelj.

Vidite, vedel je preveč o tem človeku Monmouth in o lepi rjavi pustolovki, ki ga je rodila, da bi ga mogla varati legenda o njegovem legitimnem rojstvu, na temelju, katerega je bil bil dvignjen ta prapor ustaje. Čital je absurdno proklamacije, nabit na križni kamen v Bridgewater in drugod, v kateri se je glasilo, da je prešla "po smrti najvišjega suverena, Karola II. pravica nasledstva do kraljice Anglije, Škotske, Francije in Irske z vsemi teritoriji in dominiji, postavno na najbolj odličnega in visokorojenega princa Jamesa, vojvodo z Monmoutha, sina in prestolonaslednika imenovanega kralja Karola II."

To ga je spravilo v smeh, kot nadaljna objava, da je "dal James, vojvoda iz Yorka, najprvo zastupati pokojnega kralja, narkar se je takoj polastil prestola".

Blood ni vedel, katera laž je bila večja. Preživel je namreč tretino svojega življenja na Nizozemskem, kjer je isti James Scott, — ki se je sedaj proglasil Jamesom II., po božji milosti kraljem itd. — zagledal luč sveta pred nekako šest in tridesetimi leti in poznal je vsled tega dobro povest, ki je krožila glede resničnega očetovstva tega človeka. Ne le, da ni bil legitim — potom izmišljene tajne poroke med Karolom Stuartom ter Lucijo Walter, — pač pa je bilo celo mogoče, da ni bil ta Monmouth, ki se je sedaj proglasil angleškim kraljem, niti nezakonski otrok pokojnega kralja. Kaj drugače je moral biti konec te gosnastne pretenzije kot uničenje ter velikanska nesreča? Kako bi bilo mogoče upati, da bi tak Perkin kedaj pogoltnil Anglijo? In za njega, da se vzdrži njegovo fantastično trditev, se je zavedlo pod vodstvom par plenaželnih Whigsov te ljudi v ustajo!

Quo, quo, scelesti, ruitis!
(Kam, kam, drvite, brezbožneži!)

Smejal se je ter vzdihal obenem. Smeh pa je premagal vzdih, kajti Mr. Blood ni poznal simpatij, kot večina ljudi, ki zadostujejo samim sebi. Zadostoval pa je samemu sebi, kajti sila nesreče ga je naučila biti tak. Bolj mehkosrčen človek, ki bi imel njegovo vizijo ter njegovo znanje, bi mogoče našel povod za solze, ko bi opazoval te navdušene, priproste, nonkomformistične ovce, ki so hitele pod nož, spremljane na zbirališče pri Castle Field od žena in hčera, ljubie in mater, ojačene od prevare, da pojdejo v boj v obrambo pravice, prostosti in vere. Vedel je namreč, kot je vedel že nekaj ur eeli Bridgewater da je bil namen Monmoutha spustiti se v bitko še v isti noči. Vojvoda naj bi izvedel presenetilen napad na kraljevo armado pod poveljstvom Fevershama, ki je sedaj taborila pri Sedgemoor. Zdelo se mu je zelo vrjetno, da je lord Feversham prav tako dobro informiran in če ni imel prav v tej domnevi, je bila vsaj upravičena. Ni mogel namreč domnevati, da bi bil kraljevi poveljnik tako slabo podkovan v stroki, s katero se je pečal.

Mr. Blood je iztrkal pepel iz svoje pipice ter se umaknil, da zapre okno. Ko je storil to, je spaval njegov pogled naravnost preko ceste ter se končno sestal s pogledom onih sovražnih oči, ki so ga opazovale. Bila sta dva para oči ter last gospodičen Pitt, dveh ljuboznih, sentimentalnih starih devic, ki sta prekašali slehneuga v Bridgewater v svojem oboževanju lepega vojvode Monmoutha.

(Dalje prihodnjič.)

Novice iz Slovenije.

Ljubljanski zdravnik poklican na zagrebško univerzo.

Kakor poročajo zagrebški listi je profesorski zbor medicinske fakultete tamkajšnjega vseučilišča nominiral za rednega profesorja kirurgije uglebnega ljubljanskega zdravnika dr. Eda Slajmerja. Dr. Slajmer je priznana kapaciteta, dobro znan po širni Jugoslaviji že iz dobe balkanske vojne, ko je razujenim srbskim vojakom prihitel na pomoč, in zlasti tudi s prvega zdravniškega kongresa, ki se je vršil leta 1911.

Pomanjkanje učitelstva ob naši severni meji.

Na seji okrajnega šolskega sveta za mariborsko okolico ni bilo mogoče sestaviti predlogov za šest razpisanih mest deloma v okolici Maribora (Jarenina), deloma v obmurskih občinah (Sv. Jurij in Svečina), ker ni bilo nobenih prošilev učiteljev ali učiteljic.

Šolarski koncert v Kapeli pri Brežicah.

Ki ga je proizvedel nadučitelj Kvirin Pertl s 33 otroki v nedeljo 13. avgusta popoldne v dvorani Rosenbergerja, je navzile slabemu občisku še dobro izpadel. Od čiste ga dohodka 1440 kron pripade polovica (720 kron) otroški bolnici v Mariboru, druga polovica pa je namenjena ubogi šolski deci v Kapeli. Otroke so okrepili z jedili.

Smrtna kosa.

V celjski javni bolnici je umrla Frančiška Zdošek iz Okrega pri Ponikvi, mati ovdetnika in župana v Brežicah dr. Zdoška.

Smrt vsled neprevadnosti.

V Gradišči na Pasjem brodu za Kolizijo je vsled lastne neprevadnosti utonil 25letni delavec Fr. Šnabel iz Ljubljane. Skakal je na glavo in običal končno v gošči, ki se nabaja na dnu vode.

Poizkušeni samomor češkega tehnika.

Višnjegorski župan je pripeljal z vlakom s seboj v ljubljansko bolnico v nezavesti se nahajajočega tehnika Roberta Nastracha iz peške. Nastracha se je 8. avg. odpeljal iz Ljubljane v Višnjo goro, kjer je popival v dveh gostilnah. Okoli 11. ure ponoči je nenadoma izginil in odšel v višnjegorski gozd, kjer so ga drugi dan popoldne našli nezavestnega. Izpil je v samomornem namenu neko strupeno tekočino. Poklicali so takoj zdravnika, ki je nesrečnega injeiral najprej protistruj, nato pa odredil njegov prevoz v bolnico. Kaj je gnalo nesrečnika k temu koraku, ni mogoče ugotoviti.

Utopljenec v Ljubljani.

Pri brvi, ki veže prisilno delavnico z javno bolnico, so našli truplo približno 70 let starega moža in je prepeljali v mrtvašnico pri sv. Krištofu. Polica je dogonala, da je utopljenec čevljar Janez Hudeček, ki je stanoval v Tesarski ul. 3. Je-li Hudeček ponesrečil ali prostovoljno šel v smrt, ni znano.

Svojo ženo je hotel utopiti.

Mariborska policija je aretirala železničarja L. M., ki je hotel pri kopanju v Dravi utopiti svojo ženo. Surovi mož se je najprej mirno kopal s svojo ženo, pozneje pa jo je nenadoma pričel tlačiti pod vodo. Žena se mu je komaj izvila iz rok in pohitela nato v bližnjo hišo na pomoč. Aretirani železničar je priznal, da je hotel ženo utopiti, ker se je ni upal zastupati.

Obstreljen je bil v prsa.

od jugoslovanske obmejne straže na državni meji pri Kalezih Ivan Fabjan iz Gradišča pri Vipavi, ko je tilhotapil tobak. Težko ranjenega so prepeljali v bolnico.

Nesreča pri razstreljevanju.

Posednikov sin Franc Šuštar iz Podgorice pri Kočevju je z dinamitom razstreljeval kamenje. Ker se dinamit ni hotel takoj vžgati je Šuštar vročič vžgal vžgalno vrstico. Dinamit je nato tako hitro eksplodiral, da se Šuštar ni mogel več umakniti, in mu je priletel kamen v obraz, ki ga je nevarno ranil. Moral se je podati v bolnico.

Strela je udarila.

v hišo Andreja Tombarja, posestnika v Zgornji Šiški. Sreča je bila da so bili domači vsi od doma. Posebne škode ni bilo, ker je strela

poškodovala samo električno napeljavo in ubila domačega psa.

Kako dolgo še tako?

Iz Ljutomerja poročajo: Za danes samo dva slučaja. V Rincetovci grabi ima znani kmetski bogataš obširno vinogradno posestvo. Pri tem posestvu je majhna njiva, kot deputatno zemljišče brezplačno ker mu itak dela za nižjo plačo kot drugi delavci in mu je že s tem plačal najemnino. A ta človekoljub je zahteval, da mu je moral viničar polovico vinograda obdelati brezplačno, kot odškodnino za njivo, za delo v drugi polovici pa bi mu delavec plačal. Toda ta prijatelj delavstva ni plačal viničarju niti pare za delo, odvzel mu vsa krmo, ki jo je viničar spravil iz vinograda, brezplačno seveda koruzinje iz njive, za katero mu je viničar plačal najemnino z delom mu s silo vzdel razne predmete, ki so bili izključna last viničarja, in ga je končno za nagrado še oklofutal. — Drug slučaj. V Badomerščaku ima neka gospa iz Maribora vinograd, katerega oskrbuje znan veleposestnik iz Murskega polja. Sadni pridelek vzame oskrbnik Letos je pri spravljanju sadja podelil viničar z drevesa in se težko poškodoval, tako da je za dalje časa nesposoben za vsako delo. Veleposestnik mu je sicer obljubil odškodnino, ker se je poškodoval pri njegovem delu, toda kljub večkratnim prošnjam mu ni dal še ničesar. Viničar je moral, ker sam ni bil sposoben za delo, plačati si namestnika pri mlattivi, kar ga je stalo danes že skoraj 1000 K. — Zabeležili smo tukaj danes samo suha dejstva, da svet spozna, kakše dohrote uživa delavce od svojih izemalcev. Takih slučajev je mnogo, pravice pa ubogi delavci ne najde, naj se obrne kumorkoli. Za danes smo namenoma zamolkali imena teh magnatov, ki jim je bog denar, toda če ne popravijo storjenih krivic, jih homo razkinkali pred vsem svetom v vsej njih nagoti. Tudi ubogi delavci je človek in je z njim ravnati po človeško. To naj si zapomnijo vsi, ki imajo podobne grehe na vesti.

Pravice pa ubogi delavci ne najde, naj se obrne kumorkoli. Za danes smo namenoma zamolkali imena teh magnatov, ki jim je bog denar, toda če ne popravijo storjenih krivic, jih homo razkinkali pred vsem svetom v vsej njih nagoti. Tudi ubogi delavci je človek in je z njim ravnati po človeško. To naj si zapomnijo vsi, ki imajo podobne grehe na vesti.

Pravice pa ubogi delavci ne najde, naj se obrne kumorkoli. Za danes smo namenoma zamolkali imena teh magnatov, ki jim je bog denar, toda če ne popravijo storjenih krivic, jih homo razkinkali pred vsem svetom v vsej njih nagoti. Tudi ubogi delavci je človek in je z njim ravnati po človeško. To naj si zapomnijo vsi, ki imajo podobne grehe na vesti.

Pravice pa ubogi delavci ne najde, naj se obrne kumorkoli. Za danes smo namenoma zamolkali imena teh magnatov, ki jim je bog denar, toda če ne popravijo storjenih krivic, jih homo razkinkali pred vsem svetom v vsej njih nagoti. Tudi ubogi delavci je človek in je z njim ravnati po človeško. To naj si zapomnijo vsi, ki imajo podobne grehe na vesti.

Pravice pa ubogi delavci ne najde, naj se obrne kumorkoli. Za danes smo namenoma zamolkali imena teh magnatov, ki jim je bog denar, toda če ne popravijo storjenih krivic, jih homo razkinkali pred vsem svetom v vsej njih nagoti. Tudi ubogi delavci je človek in je z njim ravnati po človeško. To naj si zapomnijo vsi, ki imajo podobne grehe na vesti.

Pravice pa ubogi delavci ne najde, naj se obrne kumorkoli. Za danes smo namenoma zamolkali imena teh magnatov, ki jim je bog denar, toda če ne popravijo storjenih krivic, jih homo razkinkali pred vsem svetom v vsej njih nagoti. Tudi ubogi delavci je človek in je z njim ravnati po človeško. To naj si zapomnijo vsi, ki imajo podobne grehe na vesti.

Pravice pa ubogi delavci ne najde, naj se obrne kumorkoli. Za danes smo namenoma zamolkali imena teh magnatov, ki jim je bog denar, toda če ne popravijo storjenih krivic, jih homo razkinkali pred vsem svetom v vsej njih nagoti. Tudi ubogi delavci je človek in je z njim ravnati po človeško. To naj si zapomnijo vsi, ki imajo podobne grehe na vesti.

Pravice pa ubogi delavci ne najde, naj se obrne kumorkoli. Za danes smo namenoma zamolkali imena teh magnatov, ki jim je bog denar, toda če ne popravijo storjenih krivic, jih homo razkinkali pred vsem svetom v vsej njih nagoti. Tudi ubogi delavci je človek in je z njim ravnati po človeško. To naj si zapomnijo vsi, ki imajo podobne grehe na vesti.

Pravice pa ubogi delavci ne najde, naj se obrne kumorkoli. Za danes smo namenoma zamolkali imena teh magnatov, ki jim je bog denar, toda če ne popravijo storjenih krivic, jih homo razkinkali pred vsem svetom v vsej njih nagoti. Tudi ubogi delavci je človek in je z njim ravnati po človeško. To naj si zapomnijo vsi, ki imajo podobne grehe na vesti.

Pravice pa ubogi delavci ne najde, naj se obrne kumorkoli. Za danes smo namenoma zamolkali imena teh magnatov, ki jim je bog denar, toda če ne popravijo storjenih krivic, jih homo razkinkali pred vsem svetom v vsej njih nagoti. Tudi ubogi delavci je človek in je z njim ravnati po človeško. To naj si zapomnijo vsi, ki imajo podobne grehe na vesti.

Pravice pa ubogi delavci ne najde, naj se obrne kumorkoli. Za danes smo namenoma zamolkali imena teh magnatov, ki jim je bog denar, toda če ne popravijo storjenih krivic, jih homo razkinkali pred vsem svetom v vsej njih nagoti. Tudi ubogi delavci je človek in je z njim ravnati po človeško. To naj si zapomnijo vsi, ki imajo podobne grehe na vesti.

Pravice pa ubogi delavci ne najde, naj se obrne kumorkoli. Za danes smo namenoma zamolkali imena teh magnatov, ki jim je bog denar, toda če ne popravijo storjenih krivic, jih homo razkinkali pred vsem svetom v vsej njih nagoti. Tudi ubogi delavci je človek in je z njim ravnati po človeško. To naj si zapomnijo vsi, ki imajo podobne grehe na vesti.

Pravice pa ubogi delavci ne najde, naj se obrne kumorkoli. Za danes smo namenoma zamolkali imena teh magnatov, ki jim je bog denar, toda če ne popravijo storjenih krivic, jih homo razkinkali pred vsem svetom v vsej njih nagoti. Tudi ubogi delavci je človek in je z njim ravnati po človeško. To naj si zapomnijo vsi, ki imajo podobne grehe na vesti.

IZNAJDELJI

v zadevi patentov se obrnite na točne in zanesljive odvetnike ter naslovite:

A. M. WILSON, Inc
Patents
320 Victor Bldg.,
WASHINGTON, D. C.

Naša slovenska knjiga z informacijami glede iznajdeljivosti in patentov se vam na zahtevo pošlje brezplačno. Se danes pošljite zanj.

DEVARJI, DELO!

Potrebujem 50 drvarjev takoj! Kompanija je ravno zvisala plačo od drv na \$2.00 od korta. Drevje je lepo, stoječe. Pridite ali se pa pisмено obrnite na: John Bartol, Vail Spur, Forest Lake, Mich. (21-22-9)

Rad bi izvedel za prijatelja FRANKA KNAFELC, doma iz Jurč pri St. Petru, podomače Adejov. Prosim, če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Louis Uljan, R. F. D. 3, Emporium, Pa. (21-22-9)

Kje sta ANTON LOGAJ in JOS. BLAZIČ? Oba sta doma iz Volč pri St. Petru na Notranjskem. Pred nedavno sta se nahajala v Batuli, Pa. Prosim ju, da se oglasi na naslov: Frank Spetich, c/o James O. Dell, Star Route, Bradford, Pa. (21-22-9)

IŠČE SE

75 gozdarjev za North Stratford, N. H. Plača od \$2.00 naprej ter stan in hrana. Na kontrakt po \$2.25 za 1000. — Karl Michelitsch, Camp 4, North Stratford, N. H.

LEPA PRILIKA ZA PRAVEGA ČLOVEKA. Na prodaj je, sredi velike slovenske naselbine, dobro vpejana trgovina rezinena prodaja in brivskih potrebščin. Za rojaka, ki zna samo brusiti in popravljati rezila, in ima nekaj kapitala, je prilika kot nalašč. Za natančne podatke se obrnite na naslov: "Trgovina, 5920 St. Clair Ave., Cleveland, O."

PRISTNA IMPORTIRANA NEMŠKA AVTOMATIČNA PIŠTOLA "STENDA" 32 kalibrov.

PRICE \$9.50

Nemška avtomatična samobasalna pištola "STENDA", 32 kalibrov, je znana kot prvovrstna avtomatična pištola, kar ji je doseglo sem. Pištola "Stenda" je lahka, pripravnna, priročna ter je lahka za nosti vsled svoje velikosti ter pisčate oblike. Ta avtomatična samobasalna pištola je posebno znana vsled svojega hitrega streljanja, popolnoma varna a hitrim izmetavanjem izklopa. V vsakem strelju izvrže prazno patrono ter pripravi drugo za strel. Pištola je za 32 kalibrske patrone, odda devet strelcev, jako močno in natančno. Vsi deli so napravljeni iz najkvalitetnejšega modrega jekla. Vsa perena so iz kaljene jeklene sice ter vsled tega nezmojljiva. Ročaj je iz trdega gumlja.

Nasla posebna cena za pristno avtomatično "Stenda" pištolo je \$9.50. Napišite svoje ime in naslov ter nam pošljite s 35 centi za pošiljalne stroške. Pištolo boste dobili, ko vam bo dostavljena. Novejšega izklopa. Če ni taka, pošljite jo opisljivo, ko pošljite nazaj in mi vam vrnemo denar. Pošljite danes.

UNION SALES COMPANY, Dept 27
15 S. Desplaines St., Chicago, Ill.

Glede izplačil v ameriških dolarjih!

Po novi odredbi finančnega ministrstva v Jugoslaviji je bankam tam sedaj povsemzgodno izplačevanje čekov ali drugih nakazil v tujih valutah. Ako torej, pošljete denar v ameriški valjavi, b. d. jai potom čeka ali nakazila, da banka v Jugoslaviji ne sme izplačati v dolarjih, temveč po dnevnem tečaju v domači valuti, to je v kronah oziroma dinarjih.

H sreči se je, pa pri sestavi omejene odredbe vstopela potreba iz eljencev in toliko, da zamoremo za etajaki, ki imajo potovati v Ameriko, sv. štiti se vedno izplačila v ameriških dolarjih, vendar pa nakazila sme prejeti znesek \$250 — za vsakega posebnega potnika. Do te svote pa lahko izplačamo poljubne zneske. Ameriški denar se izplača le proti predložitvi potnega lista v Ljudu Jadranske banke v Ljubljani ali Zagrebu.

V AVSTRILIJI, ITALIJI in ČASKEDE NEM OZE-ALJU na še vedno lahko brez ovir izvayujemo izplačila v ameriških dolarjih. Na nakazilci ali naročnem listu naj bo vidno označeno, da se ima izvršiti izplačilo v ameriških dolarjih. Poleg zneska, ki naj se izplača v ameriškem denarju, se nam mora poslati tudi za potnično in druge stroške kakor sledi.

Za izplačilo do \$ 10.— po 50 centov, do izplačila do \$ 10.— do \$ 50.— po \$ 1.— izplačila, ki presegajo znesek \$ 50.— po 2 centa od vsakega dolarja ali po \$ 2.— od sto.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St. New York, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

23. septembra: George Washington, Cherbourg; Noordam, Boulogne; Kroonland, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Cretic, Genova.
25. septembra: France, Havre.
26. septembra: Seydlitz, Bremen.
27. septembra: Mauretania, Cherbourg.
28. septembra: President Adams, Cherbourg; Seydlitz, Bremen.
29. septembra: Mount Clay, Cherbourg in Hamburg; Rotterdam, Boulogne.
30. septembra: Pres. Fillmore, Bremen; Oropeza, Cherbourg in Hamburg; Lafayette, Havre; Homeric, Cherbourg; Lapland, Cherbourg.
1. oktobra: Sierra Nevada, Bremen.
2. oktobra: Aquitania, Cherbourg; Reliance, Cherbourg in Hamburg.
3. oktobra: Pres. Van Buren, Cherbourg; Paris, Havre.
4. oktobra: Caronia, Cherbourg in Hamburg; Montecito, Cherbourg in Hamburg; Bayern, Hamburg; Giulio Cesare, Genova.
5. oktobra: America, Cherbourg in Hamburg; Maestric, Cherbourg; Ryndam, Boulogne.
6. oktobra: Berengaria, Cherbourg.
7. oktobra: Pres. Polk, Cherbourg; France, Havre; Hannover, Bremen.
8. oktobra: Pres. Arthur, Bremen; Mount Carroll, Havre.
9. oktobra: Pres. Monroe, Cherbourg; Yorck, Bremen.
10. oktobra: Toscana, Genova; America, Genova.
11. oktobra: Lafayette, Havre; Maestric, Cherbourg; Kroonland, Cherbourg; Noordam, Boulogne; Conte Rosso, Genova.
12. oktobra: America, Cherbourg in Hamburg; Maestric, Cherbourg; Ryndam, Boulogne.
13. oktobra: Berengaria, Cherbourg.
14. oktobra: Pres. Polk, Cherbourg; France, Havre; Hannover, Bremen.
15. oktobra: Pres. Arthur, Bremen; Mount Carroll, Havre.
16. oktobra: Mauretania, Cherbourg; Resolute, Cherbourg in Hamburg.
17. oktobra: Pres. Garfield, Cherbourg.
18. oktobra: Pochambeau, Havre.
19. oktobra: Homeric, Cherbourg; La Savola, Havre; Zealand, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen; New Amsterdam, Boulogne; Orduna, Cherbourg in Hamburg; Pres. Wilson, Trst.
20. oktobra: Aquitania, Cherbourg.
21. oktobra: Pres. Monroe, Cherbourg; Yorck, Bremen.
22. oktobra: Toscana, Genova; America, Genova.
23. oktobra: Lafayette, Havre; Maestric, Cherbourg; Kroonland, Cherbourg; Noordam, Boulogne; Conte Rosso, Genova.
24. oktobra: America, Cherbourg in Hamburg; Maestric, Cherbourg; Ryndam, Boulogne.
25. oktobra: Berengaria, Cherbourg.
26. oktobra: Pres. Polk, Cherbourg; France, Havre; Hannover, Bremen.
27. oktobra: Pres. Arthur, Bremen; Mount Carroll, Havre.
28. oktobra: Mauretania, Cherbourg; Resolute, Cherbourg in Hamburg.
29. oktobra: Pres. Garfield, Cherbourg.
30. oktobra: Pochambeau, Havre.
31. oktobra: Homeric, Cherbourg; La Savola, Havre; Zealand, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen; New Amsterdam, Boulogne; Orduna, Cherbourg in Hamburg; Pres. Wilson, Trst.
1. novembra: Aquitania, Cherbourg.
2. novembra: Pres. Monroe, Cherbourg; Yorck, Bremen.
3. novembra: Toscana, Genova; America, Genova.
4. novembra: Lafayette, Havre; Maestric, Cherbourg; Kroonland, Cherbourg; Noordam, Boulogne; Conte Rosso, Genova.
5. novembra: America, Cherbourg in Hamburg; Maestric, Cherbourg; Ryndam, Boulogne.
6. novembra: Berengaria, Cherbourg.
7. novembra: Pres. Polk, Cherbourg; France, Havre; Hannover, Bremen.
8. novembra: Pres. Arthur, Bremen; Mount Carroll, Havre.

Domača zdravila.

Začimbe in želižna zdravila, katere priporoča mgr. Kneipp v knjigi "DOMAČI ZDRAVNIK" imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko popisana vsaka rastlina za kaj se rabi.

M. E. TH. PEZDIE
Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

COSULICH LINE

Naravnost v Jugoslavijo
ZNANI PARNIKI. IZPORNE UGOONOSTI
Ne imete brezpotnih strokovnih zamud.

BELVEDERE 14. oktobra.
PRES. WILSON 21. okt.; 5. dec.
ARGENTINA 11. novembra.

Vnaprej plačana karte za sorodnike ali prijatelje se lahko preobrli pri bližnji parobrodni agenciji ali pri

PHELPS BROS. & CO.,
Generalni Agenti
2 WEST STREET NEW YORK

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

JADRANSKE BANKE

in vseh njenih podružnic.

JUGOSLAVIJA

Bograd, Celje, Cevtat, Dubrovnik, Ercegovi, Jela, Korčula, Kotev, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajvo, Split, Šibenik, Zagreb.

ITALIJA

NEMŠKA AVSTRILIJA

Trst, Opuzen, Zadar.

Dunaj.

IZVRŠUJEMO hitro in po najnižji ceni izplačila v Jugoslaviji, Italiji, in Nemški Avstrilji ter izvajamo čeke v kronah, lirah in dolarjih, plačljive na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah.

PRODAJAMO parobrodne in železniške vozne lističe na vse kraje in za vse črte. (Vidi spozorj kretanje parnikov.) Kadar ste na potu v staro domovino in se nahajate v New Yorku, se vam lo izplačalo, ako se zglasite glede vreditve vaših denarnih zvezd pri ravnanstvu naše banke v prvem nadstropju brez odra na to, ako kupite parobrodni listek pri nas ali ste ga morda kupili drugje. Zajemali se nam pri Jadranski banki izvsredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za vse one, ki se še ali se bodo posluževali naše banke.

Frank Sakser State Bank

Sveže grozdje.

Trgatev v Californiji se je že pričela in ni potreba več čakati na nabavo SVEŽEGA GROZDJA. PACIFIC GRAPE CO. ima vedno na poti večje število kar vsakovrstnega svežega grozdja. Pošilja jih na katerokoli železniško postajo, točno po nalogu svojih odjemalcev.

Kdor se poslužuje brzojav, prištedi čas in denar, ker lahko takoj izkoristi sedanje zmerno cene. Čimpoznejša je trgatve, temvišje so cene. Tako je bilo že vsaj zadnja leta. Hvaležen nam je vsak odjemalec, ki je lani in prejšnja leta upošteval naš strokovnjaški nasvet ter napravil pravočasno pogodbo z Pacific Grape Company. Dostava hitra, vrsta garantirana, pokanje najbolj